

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

בפני כב' השופטת ורד שביט פינקלשטיין

בעניין הקטינים:

1. ר' מ' יליד ...
2. ד' מ' ילידת ...
3. ר' מ' יליד ...

תובע:

ל' מ'
ע"י ב"כ עו"ד סיון אלה-לוי

נגד

נתבעת:

י' ס'
ע"י ב"כ עו"ד ניר ברקן

פסק דין

1. מונחות לפני שתי תביעות שהגיש התובע כנגד הנתבעת בעניין שלושת ילדיהם הקטינים, ואלו הן: תביעה למשמורת משותפת על הקטינים (תלה"מ 70947-07-18); ותביעה לביטול מזונות הקטינים (תלה"מ 70922-07-18).

2. נפנה לבחינת תביעות אלו, על פי סדרן.

רקע עובדתי ודיוני:

3. התובע (להלן גם: "האב") והנתבעת (להלן גם: "האם") נישאו זל"ז כדמו"י בחודש אוקטובר 2007 והתגרשו זמ"ז בחודש מאי 2014.

4. מנישואי הצדדים נולדו להם שלושה קטינים: התאומים ר' וד' ילידי --- כיום כבני 9 שנים והבת ר' ילידת --- כיום כבת 7.5 שנים (להלן: "הקטינים").

5. ביום 22.5.2014 חתמו הצדדים על הסכם גירושין שאושר וקיבל תוקף של פסק דין בבית הדין הרבני אשר הסדיר את מכלול העניינים הכרוכים בגירושין (להלן: "הסכם הגירושין"; "ההסכם הראשון").

6. על פי האמור בהסכם הגירושין, הסכימו הצדדים כי המשמורת על הקטינים תהא לידי האם וכי הקטינים ישהו עם האב בימי שני ורביעי מסיום הגן בשעה 16:00 עד השעה 20:00 ו/או לחילופין ביום שלישי מסיום הגן ועד ליום רביעי למסגרות החינוך ו/או ביום שלישי עד השעה 20:00. כן הוסכם כי הקטינים ישהו עם האב בכל סופ"ש לסירוגין, החל מיום שישי עם סיום המסגרת החינוכית ועד למוצ"ש או עד ליום ראשון עת ישיבם למסגרות החינוך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
  - 25
  - 26
  - 27
  - 28
  - 29
  - 30
  - 31
  - 32
  - 33
  - 34
  - 35
  - 36
  - 37
  - 38
  - 39
  - 40
7. באשר לתשלום מזונות הקטינים, הסכימו הצדדים כי כל עוד האב משתכר עד לסך 5,000 ₪ נטו לחודש, ישלם האב בגין מזונות הקטינים סך של 2,000 ₪ לחודש ובתוספת 300 ₪ באם תשכור האם דירה למגוריה. כן הוסכם כי סכום זה כולל את כל צרכי הילדים לרבות השתתפות בצהרון והוצאות החינוך. עוד הסכימו הצדדים כי ככל שהאב ישתכר סך 10,000 ₪ נטו לחודש ומעלה, אזי יעמדו דמי המזונות הקטינים ע"ס של 3,000 ₪ לחודש, בתוספת 500 ₪ עבור מדור באם האם תשכור דירה למגוריה, וכן כי סכום זה כולל השתתפות האב בכל הוצאות החינוך והצהרון.
8. אשר לרכיבים הרכשיים, הוסכם כי בכפוף לאמור בהסכם כל צד יישאר הבעלים הבלעדי של כל הרכוש, כספים וזכויות, מכל מין וסוג שהוא אשר רשומים על שמו ו/או לזכותו וכי לא תשמע כל טענה בגין כך לאחר אישור ההסכם. כן הוסכם כי הוראה זו תבוטל באם הנתבעת תגיש תביעה למזונות הקטינים לאחר סידור הגט (ר' סעיף 23 להסכם).
9. יצוין, כי ביום 13.7.16 הגישה הנתבעת תביעה להגדלת מזונות הקטינים בבית משפט זה (תמ"ש 28184-07-16) (להלן: "התביעה להגדלת מזונות"; "ההליך הקודם"). הליך זה נדון לפני.
10. בתביעה להגדלת מזונות התקיימה ישיבת קדם משפט אחת שלאחריה הוגשו תצהיר עדות ראשית מטעם שני הצדדים ותיק מוצגים ונקבע דיון הוכחות.
11. בפתח דיון ההוכחות שנקבע ליום 22.3.2017 הגיעו הצדדים להסכמות כוללות ונרחבות, כמפורט להלן:
- "ב"כ הצדדים:**
- לצורך סילוק מלא ומוחלט של טענות הצדדים ו/או תביעות ו/או דרישות של הצדדים האחד כלפי משנהו הן בנושא המזונות של הקטינים, הן בנושא הסדרי הראייה של האב עם הקטינים והן בנושא העניינים הרכשיים בין הצדדים אליהם כיוונו הצדדים בסעיף 23 להסכם הגירושין מיום 22/05/2014 אשר קיבל תוקף של פסק דין על ידי בית הדין הרבני בו ביום- הגענו להסכמות כדלקמן:**
1. החל מחודש דצמבר 2016 והילך ישלם האב עבור מזונות שלושת הקטינים סך של 3,000 ₪ קרי 1,000 ₪ לכל ילד.
  2. כמו כן יישא האב בתשלום מחצית הוצאות חינוכיות עבור הקטינים ובכלל זה מחצית הוצאות גן, צהרון בגן, ועד הורים, וכן מחצית הוצאות תחילת שנה של בית ספר לפי דף דרישה של בית הספר (ספרי בית הספר, ציוד בית ספר, אגרות ותשלומים עבור טיולים), צהרון של בית הספר עד כיתה ג' כולל, מחצית עלות חוג אחד עבור כל קטין, שיעורי עזר לפי המלצה של מורה מחנכת או מורה מקצועית, מחזור אחד של קייטנה בקיץ עבור כל אחד מהקטינים וזאת לפי עלות עירונית/ מתנ"ס וכנגד הצגת קבלות.
  3. כמו כן, יישא האב בתשלום מחצית הוצאות רפואיות חריגות שאינן ממומנות על ידי קופת חולים או ביטוח פרטי ובכלל זה טיפולי שיניים, משקפים, אבחונים, פסיכולוגיים, טיפולים אורתודנטיים וכיוצא בזה והכל כנגד הצגת קבלות.
  4. לאחר סיום תשלום הצהרון עבור הבת הקטנה, ר', יישא האב בתשלום של 1,250 ₪ לחודש עבור חלקו בהוצאות המדור והחזקת המדור של הקטינים וזאת כנגד המצאת חוזה שכירות הרשום על שם האם מול צד ג'.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 5. יובהר כי על האם לנסות לעשות מאמצים על מנת למצות את זכויותיה לקבל הנחות ו/או החזרים
- 2 מול הגורמים הרלוונטיים וככל שיתקבלו הנחות ו/או החזרים כאמור יחושב חלקו של האב
- 3 בהתאם.
- 4 6. כן מובהר כי הוצאות תחילת שנה יעשו לאחר קיזוז המענק שניתן לאם על ידי הביטוח הלאומי
- 5 וחלקו של האב יהיה מחצית מהיתרה לאחר הקיזוז.
- 6 7. דמי המזונות ישולמו בכל 10 לחודש, החל מחודש דצמבר 2016 והילך, וזאת באמצעות העברה
- 7 בנקאית לחשבונה של האם.
- 8 8. המזונות ישולמו עד הגיע כל אחד מהקטינים לגיל 18 שנים או עד לסיום לימודים תיכוניים
- 9 המאוחר מבין השניים.
- 10 עם סיום לימודים תיכוניים של כל אחד מהקטינים ו/או הגיעם לגיל 18 המאוחר מבין השניים
- 11 ועד לסיום שירות צבאי חובה ישלם האב לידי האב תשלום מזונות חודשי שיעמוד על שליש
- 12 מדמי המזונות הנ"ל.
- 13 9. סכומי המזונות שיצטברו לחובת האב על פי הסכם זה מחודש דצמבר 2016 ועד חודש מרץ 2017
- 14 כולל ישולמו על ידו בשישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מחודש אפריל 2017 ויחד
- 15 עמו.
- 16 10. האב יכול לקזז את התשלומים שהוא שילם לידי האם עבור מזונות הקטינים בסך 2,000 ₪ מידי
- 17 חודש בחודשו מחודש דצמבר 2016 ועד לחודש מרץ 2017 כולל.
- 18 11. סכומי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, יעודכנו אחת לשלושה חודשים מבלי
- 19 לשלם הפרשים רטרואקטיביים בין תקופה אחת לרעותה.
- 20 12. מדד הבסיס לחישוב יהיה המדד החודשי בו נפסקים דמי מזונות אלו, כפי שיפורסם ב-15
- 21 לחודש אפריל 2017.
- 22 13. סכום שלא ישולם במועד יישא הפרשי הצמדה וריבית לחוק ממועד החיוב ועד לתשלום בפועל.
- 23 14. קצבת הקטינים אשר מתקבלת מהמוסד לביטוח לאומי תועבר לידי האם.
- 24 15. הסדרי הראייה של האב עם הקטינים יתקיימו בימי רביעי בשבוע, עת האב ייקח את הקטינים
- 25 מהמסגרת החינוכית וישיבם למחרת למסגרת החינוכית וכן בכל סוף שבוע שני מיום שישי עת
- 26 ייקח האב את הקטינים מהמסגרת החינוכית וישיבם לידי האם במוצאי שבת בשעה 20:00.
- 27 ככל שהאב יבקש לשהות עם הקטינים גם במוצאי שבת ללינה אצלו ולהשיבם למחרת יום
- 28 ראשון למסגרת החינוכית יודיע על כך לאם ביום שישי עד השעה 12:00.
- 29 16. מובהר כי בכפוף להסכם זה ולביצועו בפועל לא יהיו טענות למי מהצדדים בנוגע לנושא המזונות
- 30 של הקטינים וכן למכלול העניינים הרכושיים ביניהם בתקופת החיים המשותפים.
- 31 17. מוסכם כי כל מה שלא בא זכרו במסגרת הסכם זה יחולו ההוראות הרלוונטיות המופיעות
- 32 בהסכם שנערך בין הצדדים ביום 22/05/2014.
- 33 18. הצדדים מבקשים לאשר את ההסכם ולתת לו תוקף של פסק דין על פי כל החוקים
- 34 הרלוונטיים."
- 35
- 36 12. יצוין, כי בתום הדיון אושרו ההסכמות וקיבלו תוקף של פסק דין (להלן: "ההסכם מיום 22.3.17";
- 37 "ההסכם השני").
- 38
- 39 13. לטענת התובע, הצדדים התנהלו בהתאם להסכמות לעיל החל מחודש מרץ 2017 ועד לסוף שנת 2017
- 40 כאשר לטענתו עשה כל שביכולתו על מנת לעמוד בתשלומים שחויב בהם, אך בסופו של יום קרס תחת
- 41 הנטל ולא הצליח לעמוד בהיקף התשלומים, אשר הגיעו לכדי 4,500 ₪ לחודש, בעוד שהשתכר סך של

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 7,300 ₪ בלבד. כן לטענתו בחודש אפריל 2017 פוטר מעבודתו בחברת "ס' ד'" ובמשך כחצי שנה לאחר
2 מכן קיבל דמי אבטלה בסך 5,800 ₪ לחודש.
3
- 4 14. כן לטענת התובע בחודש ינואר 2018 כאשר אף הנתבעת הבינה כי סכום המזונות שנקבע אינו ריאלי ואינו
5 מידתי ביחס להכנסתו של התובע הודיעה לו כי מעתה היא מסכימה כי תשלומי המזונות יעמדו על סך של
6 3,000 ₪ כולל מחצית הוצאות חינוך ורפואה וכי היא אינה מבקשת שהתובע יעביר לה את תשלומי
7 המחציות (ר' הודעת מסרון מאת הנתבעת מיום 11.1.18, צורף כנספח 3 לתע"ר התובע) (להלן: "**ההסכמה**
8 **מיום 11.1.18**").
9
- 10 15. כן לטענת התובע, כהמשך ישיר לתקשורת הטובה שהתפתחה בין הצדדים, השתנתה חלוקת זמני השהות
11 ביחס לקטינים, כך שהחל מחודש נובמבר 2017 ועד לימים אלו, הקטינים החלו לשהות עם האב באופן
12 קבוע במשך שני לילות בשבוע בימים שני ורביעי ישירות מהמסגרות החינוכיות ועד למחרת בבוקר
13 למסגרות החינוכיות וכן בכל סופ"ש לסירוגין ביום שישי ישירות מהמסגרת החינוכית ועד ליום ראשון
14 ישירות למסגרת החינוכית.
15
- 16 16. מנגד, גרסת הנתבעת להתנהלות הצדדים היא שונה בתכלית השינוי. לטענת הנתבעת, על אף הסכמות
17 הצדדים שקיבלו תוקף של פסק דין ביום 22.3.17, התובע לא התמיד בתשלומי המזונות, איחר במועדי
18 התשלום, לא הצמיד את המזונות והתחמק מתשלום מחציות הוצאות החינוך וההוצאות הרפואיות
19 החריגות. בנסיבות אלו, נאלצה הנתבעת לרדוף אחר התובע כל פעם מחדש ולהזכיר לו לשלם את תשלומי
20 המזונות לחודש השוטף. לדברי הנתבעת, המלחמה הזו לגביית המזונות מידי חודש בחודשו התישה אותה
21 עד שבחודש 12/2017 אף נאלצה לפתוח תיק בלשכת הוצל"פ בת"א על מנת לגבות את חוב המזונות שלא
22 שולם.
23
- 24 17. לטענת הנתבעת, המסרון שכתבה לתובע ביום 11.1.18 הינו תוצאה ישירה של מלחמת התשה לגביית
25 המזונות. המסרון נכתב ברגע של ייאוש ולאחר שהנתבעת הותשה מהרדיפות החוזרות ונשנות אחר התובע
26 לגבות את דמי המזונות והמחציות. הנתבעת העדיפה לקבל סך 3,000 ₪ בגין קרן המזונות באופן שוטף
27 ובזמן ולדחות באופן זמני את תשלום תוספת המחציות עד שמצבו של הנתבע יתייצב (לטענתו) מאשר
28 לרדוף אחרי תשלומי המזונות והמחציות במסגרת הליכי הוצל"פ מתישים. הסכמה זו היתה זמנית בלבד
29 ואין לפרשה כהסכמה גורפת לסטות כליל מהוראות פסק הדין מיום 22.3.17.
30
- 31 18. אשר לתוספת לינת הקטינים אצל התובע בימי שני, טוענת הנתבעת כי לאחר פרסום פסק הדין בבע"מ
32 919/15 פלונית נ' פלוני (פורסם במאגרים, ביום 19.7.17) (להלן: "**פסק הדין בבע"מ 919/15**") ומתוך
33 שיקול כלכלי גרידא, ביקש התובע להתראות עם הקטינים גם בימי שני כולל לינה. הנתבעת אמנם ידעה
34 את מניעיו הנסתרים של התובע ואת כוונתו לפתוח בהליכים להפחתת/ביטול המזונות לאחר הרחבת זמני
35 השהות, אלא שמאחר וטובת הקטינים היתה לנגד עיני של הנתבעת, לא התנגדה להגדלת זמני השהות של
36 הקטינים עם האב. כך או כך, לטענת הנתבעת אין בהגדלה האמורה כדי להוות שינוי נסיבות מהותי על פי
37 הפסיקה, כפי שטענה בתביעה לביטול מזונות להלן.
38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

19. מכל מקום, אין חולק כי כיום בהתאם להסכמת הצדדים שוהים הקטינים אצל האב פעמיים בשבוע בימים שני ורביעי מתום המסגרת החינוכית ועד למחרת בבוקר וכן בכל סופ"ש לסירוגין ביום שישי ועד ליום ראשון ישירות למסגרות החינוכיות.
20. ביום 31.7.18 הגיש התובע את התובענות דנן; ביום 7.10.18 הגישה הנתבעת כתבי הגנה מטעמה.
21. בישיבת קדם המשפט שהתקיימה ביום 24.1.19 ולנוכח המחלוקת בין הצדדים בסוגיית המשמורת הוריתי, לבקשת הנתבעת, על הזמנת תסקיר מהמחלקה לשירותים חברתיים בעיריית ת"א. בהחלטה זו קבעתי כי לאור כך שזמני השהות של הקטינים הנוהגים בפועל מוסכמים על שני הצדדים, אך ההורים חלוקים בנוגע למידת האחריות ההורית והיקפה וכן בנשיאה בנטל החינוך והגידול של הקטינים, יש להידרש לסוגיה זו בלבד. כן קבעתי את שתי התביעות לשמיעת הוכחות והוריתי על הגשת תצהירי עדות ראשית.
22. ביום 24.6.19 הוגש לבית המשפט תסקיר מאת פקידת הסעד גב' שירלי גפני אשר נערך לאחר שיחה עם הצדדים בה נשאלו על התנהלותם ההורית. לאחר המפגש עם הצדדים ושמיעת הצדדים, המליצה פקידת הסעד על שינוי הגדרת המשמורת למשמורת משותפת וכן הפניית ההורי להליך של תיאום והדרכה הורית. כך נכתב בתסקיר:
- "לסיכום:**
- מדובר בזוג הורים שהתגרש לפני כ-5 שנים ולהם שלושה ילדים: תאומים (בן ובת) בני 8.5 ובת בגיל 7. האם מתגוררת ביחד עם הוריה ב ---, האב מתגורר בדירה שכורה ב ~~~. ההורים התגרשו כשהילדים היו פעוטים וחתמו בי-5/14 על הסכם גירושין שהגדיר חלוקת זמני שהות של הילדים עם האב במתכונת של פעמיים בשבוע עם לינה אחת (באופן גמיש) ובסוף השבוע לילה אחד או שניים (באופן גמיש). ב-11/17 ההורים הסכימו על שינוי הגדרת מתכונת זמני הזהות, וזמני השהות של הילדים עם האב הורחבו לפעמיים בשבוע עם לינה וכל סוף שבוע שני לסירוגין, מיום שישי ועד ראשון בבוקר. לדברי שני ההורים, מאז השינוי ועד היום, האב מקיים את המתכונת ללא כל שיבושים, הילדים קשורים לאב, אוהבים לשהות במחציתו, הם מגיעים לבית הספר בזמן, בצורה מסודרת עם הציוד הנדרש ללא בעיה בהכנת שעורי הבית. בתנאים אלה, כשמסגרת זמני השהות מוגדרת באופן כמעט שווה בין ההורים, כששני ההורים מעורבים בחיי ילדיהם, כששניהם אחראים לטיפול בהם ומהווים דמות משמעותית בחייהם, מקובל להגדיר משמורת משותפת.
- האם מתנגדת לשינוי ההגדרה משום שלדבריה התנהלותו של האב בעייתית והוא אינו מתחשב בצרכי הילדים. מהפגישה עם ההורים ומשיחותי הטלפוניות עמם, לא השתכנעתי שהאב מתפקד בצורה לקויה או באופן לא ראוי. התרשמתי שהאב מתנהל באחריות, שהוא מסור לילדיו ודואג לטיפולם כמצופה ועל פי ההגדרה המחודשת. בנסיבות אלו, התרשמתי שאין הכרח לחשוף את הילדים לקונפליקט הנוגע להגדרת המשמורת, שני ההורים נתנו את הסכמתם שלא רצוי לערב את הילדים ולפנות למסגרות החינוכיות.
- מהדוגמאות והשיח שהתקיים בין ההורים, נראה כי יש להם תפיסות חינוכיות שונות ולא תמיד הם מסכימים ביניהם לגבי צרכי הילדים. אך יחד עם זה התרשמתי ששניהם הורים דואגים הפועלים לטובת ילדיהם ולעיתים קרובות אף עושים זאת בשיתוף פעולה. להערכתי חלק מהפערים והקשיים כפי שעלו, נובעים בשל תקשורת לקויה בין ההורים והיה רצוי כי יקבלו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

כלים כיצד לנהל תקשורת פונקציונלית סביב צרכי הילדים במסגרת של תיאום הורי. כמו כן, מהדוגמאות נראה כי לא תמיד תגובותיו של האב מותאמות לשלב ההתפתחות של הילדים והיה רצוי כי יקבל הדרכה הורית שלהערכתי יכולה להיות מיטבית ויעילה במסגרת של תיאום הורי, כלומר כשלשני ההורים יש אפשרות להעלות את ההתמודדויות והקשיים שהם חווים עם הילדים מול גורם מקצועי.

לפיכך המלצותינו:

- שינוי הגדרת המשמורת למשמורת משותפת.
- הפניית ההורים לתהליך של תיאום והדרכה הורית".

23. ביום 4.7.19 התקיים דיון הוכחות. יצוין, כי הנתבעת ויתרה על חקירתה של פקידת הסעד על התסקיר שהוגש ועל כן במועד זה נחקרו הצדדים בלבד. לאחר הגשת הסיכומים - ניתן כעת פסק הדין.

התביעה למשמורת משותפת:

24. לטענת האב, יש להורות על משמורת משותפת של הצדדים על הקטינים, ואלו טעמיו:

א. במקרה דנן, הוגש תסקיר מאת פקידת הסעד אשר בחנה את עניינם של הצדדים והמליצה על שינוי הגדרת המשמורת למשמורת משותפת. האם הסכימה כי אין צורך בפניה של פקידת הסעד למסגרות החינוכיות וכן בקיום פגישה עם הילדים. ככל ולנתבעת היו טענות בנוגע להמלצות התסקיר, היה עליה לזמן את פקידת הסעד לחקירה וכן לעמוד על בירור מצב הדברים לעומק, ומשלא עשתה כן, אין לה אלא להלין על עצמה.

ב. התנגדות האם לכינון משמורת משותפת נטענה בעלמא ללא כל ביסוס ממשי בפועל ונובעת ממניעי אגו וקושי אישי של הנתבעת עצמה.

ג. בפועל, שינוי הנסיבות בחלוקת זמני השהות של הקטינים של האב אירע בהסכמתם של הצדדים, תוך שיתוף פועלה, עידוד ותמיכתה של הנתבעת אשר כמו התובע ראתה את היתרונות הטמונים בראיית הילדים באופן שוויוני ובגידולם באופן שווה, תוך מעורבות מלאה של כל אחד מההורים בחיי הילדים.

ד. הנתבעת לא פעם ציינה בפני התובע כי הילדים מעוניינים לשהות עמו כמה שיותר וכי היא מעודדת ואף הודתה לו על השינוי שכן זה מקל עמה ומאפשר לה זמן פנוי נוסף. הנתבעת מעולם לא ציינה בפני התובע כי לתפיסתה שינוי זה נוצר מאי אלו שיקולים כלכליים מוכחשים ואף אישרה זאת בחקירתה. ברי כי לו היה מדובר בשיקולים כלכליים כי אז לא היה התובע ממתין כשנה שלמה בטרם הגיש תביעות אלו, אלא פועל להגשתן מיד עם היווצרותן של השינוי.

ה. במקביל להתרחבות בחלוקת זמני השהות הפיזית בפועל, כיום נוטל האב חלק מלא ושוויוני בחיי הקטינים גם באופן מהותי. האב מעורב בפרטי פרטים בכל הקשור בקטינים, בכל מה שעובר עליהם בכל יום, במצבם הרגשי, הרפואי, הלימודי והחברתי. כדבר שבשגרה, משתתף האב, ביחד עם האם, בכל אירועי ביה"ס והגן, אסיפות הורים, מסיבות גן, טיולים שנתיים, לוקח אותם לרופאים או לבדיקות במידת הצורך וכיוצ"ב. כאשר הקטינים שוהים במחיצתו מסייע להם האב בשיעורי הבית,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 בעבודות, בלמידה, משוחח עמם. האב והקטינים מטיילים בכל שבת, נופשים ביחד ברחבי הארץ,
2 מבליים בחופשות ובחגים.
3
4 ו. הנתבעת מודעת גם למצבו הכלכלי הקשה של התובע אך מתנגדת כי הוא יהיה זכאי ל-10% הנחה
5 בחיובי הארנונה ולסיוע בשכ"ד הניתנים במקרה של משמורת משותפת, לחלוקה בקצבת הילדים על
6 אף כי מדובר בסכומים נמוכים אשר בגין מצבו הכלכלי של התובע יכולים להועיל לו. הנתבעת גם
7 מתנגדת לחלוקה במענק החינוך שמתקבל מביטוח לאומי על אף כי יודעת כי גם התובע רוכש ציוד
8 לימודי לילדים אותו נוהג להחזיק בביתו.
9
10 ז. על כן, המציאות בפועל, כמו גם טובת הקטינים, מחייבת שינוי הגדרת המשמורת למשמורת משותפת
11 והתאמת חלוקת הוצאות הילדים עפ"י החוק והפסיקה בהתאם ליכולות כל אחד מהם. הדבר ימשיך
12 להגביר את יציבות הילדים בחייהם והידיעה שלהם כי הוריהם נוטלים חלק שוויוני בחייהם ובעלי
13 ערך שווה בחייהם, בגידולם, בחינוכם ובכל המשתמע מכך.
14
15 25. מנגד לטענת האם, יש לדחות את התביעה למשמורת משותפת מכל וכל, ואלו טעמיה:
16
17 א. התביעה הוגשה בחוסר תום לב מובהק כאשר כל מטרתה להשתמט מתשלום מזונות הקטינים. מאז
18 שפורסם פסק דין בבע"מ 919/15 כלכל התובע את צעדיו בערמה בהציגו בפני הנתבעת מצג שווא
19 מסולף של רצון לנשיאה באחריות הורית משותפת, אולם ללא נכונות או יכולת אמיתית לכך, הכל
20 במגמה להגיע למצב בו יוכל להגיש תביעה לביטול המזונות.
21
22 ב. בפועל, לאחר פרסום פסק הדין בע"מ 919/15 ומתוך שיקול כלכלי גרידא ביקש התובע להתראות עם
23 הקטינים גם בימי שני, כולל לינה. הנתבעת ידעה את מניעיו הנסתרים של התובע ואת כוונתו לפתוח
24 בהליכים להפחתת/ביטול המזונות לאחר הרחבת זמני השהות, אולם כיוון שטובת הקטינים היתה
25 לנגד עיניה, היא לא התנגדה להגדלת היקף זמני השהות ולהוסיף לינה בימי שני לפי בקשתו של
26 התובע.
27
28 ג. בניגוד לנטען בכתב התביעה, הצדדים מעולם לא שוחחו על הסדר של "משמורת משותפת" והנתבעת
29 לא נתנה הסכמה לכך. טענתו של התובע כי הנתבעת הסכימה למשמורת משותפת נוגדת את כל
30 ההסכמים שנערכו בין הצדדים. הפעם הראשונה שעלה נושא משמורת משותפת היה במסגרת תיק
31 יישוב סכסוך וגם אז הנתבעת התנגדה להסדר זה.
32
33 ד. לגופו של עניין, הגם שהתובע מתראה עם הקטינים לילה אחד נוסף, עדיין הרוב המוחלט של נטל
34 גידול הקטינים נופל על כתפי הנתבעת. הנתבעת לבדה דואגת לבריאותם, התפתחותם, רפואתם,
35 חינוכם, הקשר עם מוסדות החינוך, וחיי החברה שלהם. כן כל נטל ההוצאות הכספיות הנוגעות
36 לרפואתם וחינוכם של הקטינים נופל על כתפי הנתבעת שכן התובע סירב להשתתף במחציתן. עד
37 היום יש לתובע חוב על מחצית חוג שחייה שהוא סירב לשלם עבור הקטינים. שלא כנטען בסיכומיו,
38 התובע אינו רוכש כלל ציוד לימודי לילדים. עד היום הנתבעת היא זו שנאלצת, כמעט תמיד, לצאת
39 מהעבודה באמצע היום לקחת את הקטינים לרופאים, מכונים, קלינאיות תקשורת, טיפולים רגשיים,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

בדיקות וכו' וזאת גם בימים שהתובע אמור לשהות עמם. בימי מחלתם של הקטינים הנתבעת היא זו שנאלצת להישאר עמם בבית ולהפסיד ימי עבודה. הנתבעת נאלצת להיעזר מדי פעם בהוריה בכדי לא לאבד ימי/שעות עבודה מרובים. הוריה של הנתבעת לוקחים את הקטינים לרופאים ומכונים שונים יותר מאשר התובע. כמו כן, לפני הגשת התביעה התובע מעולם לא השתתף באסיפות הורים ואירועי ביי"ס/הגן של הקטינים. מעבר לכך, התובע מעולם לא התחשב בקשריהם החברתיים של הקטינים. התובע לא קבע לקטינים מפגשים אחה"צ עם חברים, אין לו שום תקשורת עם הורי החברים. התובע היה לוקח את הקטינים לעתים נדירות לימי הולדת של החברים ובשאר הפעמים מתחמק בתירוצים שונים. לעתים עקב רצונם של הקטינים, היתה הנתבעת נאלצת לקחת מהתובע את אחד הילדים למסיבת יום ההולדת, ובסיום האירוע היתה מחזירה אותו לתובע.

ה. כחלק מהשינוי המכוון ליצירת מצג של שיתוף ושוויוניות החל התובע להופיע לאסיפות ההורים של התאומים ורק בחודשים האחרונים החל התובע לקחת את הקטינים לימי הולדת של חברהם בגן ובביתה, בימים בהם הקטינים שוהים עמו, אך הוא טוען שאינו יכול לרכוש את מתנות יום ההולדת והתובעת נאלצה לרכוש מכספה את המתנות. כך, גם התובע לוקח את הקטינים לחוג השחייה ביום רביעי כשהם עמו, אך את התשלום לחוג השאיר לנתבעת.

ו. כן באופן אבסורדי ניתן לראות כי בניגוד לטענתו של התובע לפיה הוא מגבה את הנתבעת כשהיא נמצאת בחו"ל, עולה כי הוא מבקש מהנתבעת בעת שהיא בחו"ל שתדאג להוציא את הקטין רוי מוקדם מהצהרון (נספח 13 לתע"ר התובע). כמו כן, לטענת הנתבעת הוגשו מסרונים עם התובע מהן ניתן להיווכח על התנערותו של התובע בכל הקשור לטיפול בקטינים, ובין היתר לכך שהנתבעת היא זו אשר מסיעה את הקטינים "מבית מארח" ביום שני (יום בו הקטינים אמורים להיות אצל התובע), כאשר הקטינים אצל התובע ביום שני הוא מעדיף שהנתבעת תביא ירקות לביה"ס לצורך פעילות למחרת היום, בסוף השבוע בו הקטינים אמורים לשהות אצל התובע הוא מתחמק מלקחת אותם בתחילת יום שישי כאשר אין לימודים, ועוד.

ז. כן בניגוד לנטען בסיכומי התובע, מעולם לא היתה תקשורת מיטבית בין הצדדים בנוגע לקטינים. מזה למעלה משנה התובע מסית את הקטינים כנגד הנתבעת. התובע משוחח עם הקטינים על ההליכים המשפטיים בין הצדדים ועל כך שהנתבעת רצתה להתגרש ממנו ובגללה התפרק התא המשפחתי. התובע מערב את הקטינים במחלוקות הכספיות שבין הצדדים וטוען שהנתבעת לוקחת לו כספים שלא כדין. התובע מסית את הקטינים נגד משפחתה של הנתבעת כאשר הוא טוען בפניהם שהוריה הוציאו אותו ואת הנתבעת מהדירה שבעלותם והעבירו לשם את אחותה של הנתבעת.

ח. אשר לתסקיר שהוגש, טוענת הנתבעת כי המלצת פקידת הסעד על משמורת משותפת שגויה ואינה עושה הבחנה ראויה בין משמורת משפטית (שמשמעותה הסמכות להחליט החלטות הקשורות לחיי הילדים) לבין המשמורת הפיזית (שמשמעותה הנוכחות הפיזית של הקטין יחד עם ההורה שמחזיק, מטפל, מגדל, משגיח ואחראי עליו בביתו). כמו כן, יש לבחון את רשימת התנאים הדרושה לקביעת משמורת משותפת, קרי מסוגלות הורית טובה דומה או שווה של שני ההורים; רמה גבוהה של שיתוף

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

פעולה בין ההורים וטיב התקשורת ביניהם; רצון הילד; מעורבות רבה של שני ההורים בחיי הילדים; קיומו של קשר טוב ותקין בין שני ההורים לבין כל אחד מהילדים; מגורי ההורים בסמיכות זה לזה, תפיסת הילדים את שני הבתים כבתים מרכזיים בחייהם (פסק הדין בבע"מ 919/15). לטענת הנתבעת, חלק מהקריטריונים כלל לא מתקיימים בעניינם של הצדדים. מעורבותם של הצדדים בחיי הקטינים אינה שווה, אין ביניהם תקשורת טובה לטובת הקטינים ולא ניתן לומר כי מתקיים ביניהם שיתוף פעולה.

ט. זאת ועוד, לשיקולים דלעיל יש להוסיף כי ההכרעה השיפוטית לאפשר משמורת פיזית משותפת מתקבלת לאחר בחינת דפוס התנהלות המשפחה עובר לפרידת הצדדים. לטענת הנתבעת עובר להגשת התביעות היתה הנתבעת ההורה המטפל העיקרי והכמעט בלבדי בקטינים וכאשר בתקופות ארוכות בחייהם היה התובע נוכח באופן חלקי או שלא היה נוכח בכלל ולראיה גם שני ההסכמים שגובשו בין הצדדים. גם לאחר הגשת התביעות מטעמו של התובע עדיין רוב נטל הטיפול בקטינים נופל על כתפי הנתבעת ואין כל שוויון בין הצדדים בכל הנוגע לגידולם, הטיפול בהם, רפואתם, הקשר עם מוסדות החינוך וטיפול הקשרים החברתיים שלהם.

י. בנוסף, במקרה דנן אין משמורת פיזית שווה בין הצדדים אף לאחר הוספת לינת לילה אצל התובע ביום שני בשבוע וכי הקטינים נמצאים מרבית הזמן אצל הנתבעת.

יא. עוד וכפי שפירט התובע בפני פקידת הסעד, רצונו של התובע להכרה כמשמורן משותף לצורך קבלת הטבות כספיות רק מצביעה על מניעיו האמתיים הכלכליים שאינם נובעים משיקולי טובתם של הקטינים.

יב. על כן, לטענת האם, אין ספק כי השארת המשמורת אצל הנתבעת תהיה לטובתם של הקטינים.

תביעה למשמורת משותפת – המסגרת הנורמטיבית:

26. בנסיבות בהן לא עלה בידי הורי הקטינים להגיע להסכמות בנוגע למשמורת ולחלוקת זמני השהות, מורה הוראת סעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "חוק הכשרות"), כדלהלן:

"לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע, רשאי בית המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין..."

27. כידוע, השיקול הבלעדי המנחה את בית המשפט בהכרעה בסוגיית משמורת וזמני שהות הוא עקרון טובת הילד. ביישומו של עקרון טובת הילד נדרש בית המשפט לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו ולהכריע ביחס לטובתו של הילד הספציפי אודותיו נסוב הדיון (ר' בג"ץ 5227/97 דויד נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נה (1) 453).

28. בהקשר זה יצוין, כי המונחים משמורת או הורה משמורן מתייחסים בעיקר ל-"החזקה פיזית", קרי מי שהקטין שוהה עימו מרבית הזמן, מבלי שיש בכך כדי לפגוע או לגרוע מהאפוטרופסות של שני ההורים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

יחד על הקטין. בעמ"ש (ת"א) 49158-07-13 ע' ש' ב' נ' ק' ש' (פורסם במאגרים, 11.5.14), הובהר כי "אין במסירת המשמורת – ההחזקה הפיסית של הקטין לידי מי מההורים כדי לפגוע ו/או לגרוע מאפטרופסותו של ההורה שנקבעו לו "הסדרי ראייה" ומ"החובה והזכות" המוטלת גם עליו לדאוג לכל אותם עניינים הנתונים לאפטרופסות. את זאת צריך לדעת גם ההורה שנקבע במחזיק בקטין וחובה עליו לכבד זאת".

29. כן משמורת משותפת משמעותה על פי רוב חלוקה שווה של זמני שהיית הקטין אצל כל אחד מן ההורים, אם כי לעיתים נעשה שימוש בביטוי זה גם כדי לתאר חלוקת זמנים שאינה מחצה על מחצה (בע"מ 919/15, 1709/15 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים, 19.7.17), בפס' 3 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן).

30. בתי המשפט נוטים כיום לפסוק משמורת משותפת כאשר מתקיימים התנאים המאפשרים זאת. הפסיקה שרטטה מספר תנאים הנחוצים לשם החלת הסדר של משמורת משותפת, וביניהם: (א) מסוגלות הורית טובה דומה או שווה שני ההורים; (ב) רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין ההורים וטיב התקשורת ביניהם; (ג) רצון הילד; (ד) מעורבות רבה של שני ההורים בחיי הילדים; (ה) קיומו של קשר טוב ותקין בין שני ההורים לבין כל אחד מהילדים; (ו) מגורי ההורים בסמיכות זה לזה; (ז) תפיסת הילדים את שני הבתים כבתים מרכזיים בחייהם (ר' למשל עמ"ש (ת"א) 55785-02-12 ק.ש. נ' ע.ש. (פורסם במאגרים, 20.9.12)).

31. יצוין, כי הרשימה שפורטה לעיל אינה רשימה סגורה. יתר על כן, לא תמיד יינתן משקל זהה לכל אחד מהמבחנים ויש ותשובה חיובית למבחן אחד תטה את הכף לאימוץ ההסדר כמו גם להיפך.

32. כן לשיקולים לעיל יש להוסיף את בחינת דפוסי התנהלות המשפחה בעבר עובר לפרידת הצדדים כאשר בהקשר זה הבחינו בתי המשפט לענייני משפחה בין ניסיון העבר הקרוב, היכול ללמד על ההתנהלות ההורית בתנאים של סכסוך; לבין ניסיון העבר הרחוק, המבהיר מי שימש כהורה המטפל העיקרי עובר לפרידה (בע"מ 919/15 לעיל, בפס' 136 לפסק דינו של כב' השופט ע. פוגלמן).

דיון והכרעה:

33. כאמור, בענייננו קיימת הסכמה בין הצדדים בנוגע לחלוקת זמני השהות של הקטינים הנוהגים בפועל ואילו המחלוקת ביניהם נעוצה בהיקף הנשיאה בנטל החינוך והגידול של הקטינים והאם ניתן לשנות במצב דברים זה את הגדרת המשמורת ל"משמורת משותפת". בסוגיה זו הוזמן כאמור תסקיר מהמחלקה לשירותים חברתיים בעיריית ת"א.

34. כאמור, התסקיר נערך לאחר שפקידת הסעד שוחחה עם שני הצדדים. יצוין, כי המחלוקת בין הצדדים באה לידי ביטוי מפורש בתסקיר שהוגש וכך תיארה פקידת הסעד את עמדות הצדדים: "**לגבי מידת האחריות ההורית, האם אמרה שרוב נטל האחריות הטיפולית נופל על כתפיה, למשל היא זו שבמשך שנים, נוהגת לקחת את הילדים לטיפולים הנדרשים (כגון טיפול פסיכולוגי עבור ר', הבת הקטנה, שמתקיים בשעות הלימודים) וכמו כן גם בזמני שהות של האב, היא מסייעת לו בהסעות הילדים ... האב אמר שככל שהטיפולים נקבעים בזמן האחריות שלו הוא זה שלוקח אותם, לדוגמא בשבועות**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 האחרונים, מאז שנקבע טיפול אצל קלינאית תקשורת ביום הילדים אצלו, הוא לוקח את ר' לטיפול...
- 2 כמו כן גם דואג לקחת את ר' לשעורים פרטיים שנקבעו ביום שהוא אחראי עליהם. לדבריו ברור לו שהוא
- 3 אחראי לגבי כל פעילות שמתקיימת בזמני השהות שלו".
- 4
- 5 35. בנסיבות אלו, על יסוד השיח עם הצדדים ושמיעת טענותיהם ולאחר שהאם הביעה דעתה כי אין צורך
- 6 בפנייה למסגרות החינוכיות וכן קיום פגישה עם הקטינים, כתבה פקידת הסעד כך: "שיתפתי את ההורים
- 7 שעפ"י דיווחיהם, אני מתרשמת שהאב לוקח חלק פעיל בגידול הילדים, לוקח אחריות על טיפולים
- 8 בזמני השהות כפי שהוגדרו ושהילדים חווים אותו כאב נוכח ומעורב ולכן אני מתרשמת שבמצב הנוכחי
- 9 כפי שהם עצמם מתארים, אין מניעה להגדרה של משמורת משותפת".
- 10
- 11 36. כאמור, הגם שהאם התנגדה להמלצות התסקיר, היא למעשה ויתרה על האפשרות לערוך בדיקה מעמיקה
- 12 של טענותיה מול מסגרות החינוך של הקטינים וכן באמצעות מפגש עם הקטינים. נהפוך הוא האם טענה
- 13 כי: "ברור לה שבבית"ס יאמרו לי שהאב מעורב ומגיע לימי הורים ופעילויות (רק לאחרונה התקיים יום
- 14 הורים בו שניהם השתתפו) ושהילדים יגידו שהם אוהבים את האב ושהקשר תקין וטוב...". ולדבריה:
- 15 "בשנה וחצי האחרונות האב שינה את דרכו ותפקודו אכן השתפר, היא אינה סומכת עליו בשל אופן
- 16 התנהלותו בעבר. לדבריה בעבר לא הראה נכונות להיות מעורב ושותף בטיפול בילדים והיא לא בטוחה
- 17 שימשיך להתמיד בדרכו הנוכחית". כן האם לא ביקשה לזמן את פקידת הסעד לצורך חקירתה על מנת
- 18 לעמת אותה עם מכלול טענותיה אשר פורטו בסיכומיה לעיל.
- 19
- 20 37. כידוע, בפסיקת בית המשפט מקובל כי ככלל יאמץ בית המשפט את המלצות המומחים שמונו על ידו
- 21 "...אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי, המצדיקים סטייה מאותה המלצה" (רע"א
- 22 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה (2) 331, 332).
- 23
- 24 38. בנסיבות דנן, לא מצאתי כי הונחו לפני "טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי" המצדיקים סטייה המלצות
- 25 התסקיר, ואפרט:
- 26
- 27 39. אמנם, הן בתסקיר והן בכתבי טענותיה פירטה האם דוגמאות רבות מחיי היום יום מהן עולה כי ראיית
- 28 האם את צרכי הקטינים היא ראייה רחבה וכוללת בהיבטים של בריאות, חינוך ופנאי ואילו ראיית האב
- 29 את צרכי הקטינים הינה מצומצמת יותר לזמני השהות של הקטינים עמו. כמו כן, עיון בתכתובות
- 30 ובאסמכתאות שהגישה האם מגלה כי קיימת מעורבות ואחריות רבה יותר של האם לביצוע מטלות
- 31 הקשורות לקטינים גם בימי השהות של הקטינים אצל האב. כך, גם למשל, כשנשאל האב מדוע לא לקח
- 32 את הקטינים לקלינאית תקשורת ו/או טיפול רגשי בימים שבו הקטינים שוהים עמו ומדוע האם נאלצה
- 33 לעשות כן במקומו, נתן תשובות מתחמקות, כגון: "היא קבעה בלי לשתף אותי בזה" או "היא קובעת
- 34 בשעות שלא נוחות לי" וכו' (עמ' 7-8 לפרוטוקול). גם מבחינת ההוצאות הכספיות עולה כי האם נושאת
- 35 בנטל משמעותי יותר מבחינת ההוצאות הקשורות לחינוך ולרווחת הקטינים, כגון: קייטנות, הוצאות
- 36 לחגיגות ימי הולדת, מתנות לימי הולדת, חוגי שחייה, יובל חינוך לבית הספר וכו', וזאת מבלי לפנות אל
- 37 האב על מנת לקבל החזר של הוצאות אלו (עמ' 21, ש' 21-19, עמ' 9 ש' 5-1). כן התרשמתי כי לאורך השנים
- 38 קיימת מבחינתו של האב התעסקות מתמדת בסוגיית תשלום מזונות הקטינים אשר לא אחת גורמת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 לעירוב הקטינים באופן לא ראוי וכן לעיתים ראיית האב את צרכי הקטינים מונעת משיקולים כספיים
2 אשר אינם בהכרח תואמים את טובתם. בנסיבות אלו, לא שוכנעתי באופן מלא כי רצונו של האב להרחבת
3 זמני השהות של הקטינים הינו חף משיקולים כספיים כפי שטענה האם בכתבי טענותיה.
4
5 40. עם זאת, נכון להיום ובהסכמת הצדדים מקיימים הצדדים מתכונת של זמני שהות רחבים תוך מעורבות
6 של האב בחייהם של הקטינים. בנסיבות אלו, הגם שמצאתי כי לא קיימת שוויוניות מלאה בחלוקת נטל
7 הגידול של הקטינים והגם שהתרשמתי כי האם נושאת בנטל גדול יותר בגידול הקטינים בענייני הבריאות,
8 החינוך והפנאי הן בהיבט המעשי והן בהיבט הכלכלי ואילו האב דואג להיבטים אלו בעיקר במסגרת זמני
9 השהות של הקטינים עמו, איני סבורה כי יש בכך כדי לשלול משמורת משותפת שכן משמורת משותפת
10 משמעה "שיתוף" בהתנהלות ההורית ולא בהכרח "שוויון" באחריות ההורית.
11
12 41. כן סבורני כי בחינת הקריטריונים לקביעת משמורת משותפת עפ"י מבחני הפסיקה מתקיימת בענייננו.
13 במקרה דנן, קיימת מסוגלות הורית טובה של האב (ולא בכדי סברה האם כי לטובת הקטינים להרחיב
14 את זמני השהות עמו), קיימת מעורבות של האב בחיי הקטינים ואף קיימת מידה סבירה של שיתוף פעולה
15 בין ההורים ותקשורת ביניהם. מנגד, לא נסתר מעיני כי לאורך כל השנים האם היתה הורה משמורן עיקרי
16 וכי גם כיום כאמור לא מתקיימת חלוקה שווה בנטל האחריות ההורית. בנוסף, עולה כי חלק מהשיקולים
17 של האב למשמורת משותפת הינם שיקולים כלכליים (ר' בעמ' 2 לתסקיר וכן בסעיף 7 לסיכומים) אולם
18 בראיה הכללית והרחבה אין בכל אלו כדי להטות את הכף בנסיבות דנן לנוכח התנהלות הצדדים במשך
19 תקופה לא מבוטלת.
20
21 42. בנסיבות אלו, לאחר בחינת מכלול הנתונים ובשים לב לתסקיר שהוגש, מאחר שאני סבורה כי משמורת
22 משותפת אינה מחייבת בהכרח חלוקה שווה באופן מלא בנטל גידול הקטינים, בשים לב לכך שהאם
23 הסכימה להרחבת זמני השהות של האב עם הקטינים מתוך ראיית טובתם של הקטינים, והגם שלא
24 מתקיימת בפועל חלוקה שוויונית באחריות ההורית בפרט בכל ענייני הבריאות, החינוך ופנאי הן בהיבט
25 המעשי והן בהיבט הכלכלי שכן ראיית האם היא רחבה וכוללת בעניינים אלו אילו ראיית האב הינה
26 מצומצמת לזמני השהות של הקטינים עמו, אני מורה על אימוץ המלצות התסקיר לשינוי הגדרת
27 המשמורת למשמורת משותפת בנסיבות דנן.
28
29 43. כן אני מורה על הפניית ההורים להליך של תיאום הורי והדרכה הורית במחלקה לשירותים חברתיים
30 בעיריית ת"א, וזאת על מנת לשפר את התקשורת ביניהם וכן על מנת שהאב יוכל לקבל כלים על מנת
31 להתאים את תגובותיו לשלבי התפתחות הילדים ולהימנע מאמירות שאינן במקומן כפי שפורט גם
32 בתסקיר.
33
34

התביעה לביטול מזונות:

- 35 44. כאמור, בד בבד עם הגשת התביעה למשמורת משותפת, הגיש התובע תביעה לביטול מזונות הקטינים.
36
37 45. לטענת האב, יש להורות על ביטול מזונות הקטינים, ואלו טעמיו:
38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 א. במקרה דנן חל שינוי מהותי בחלוקת זמני השהות של האב עם הקטינים באופן שהחל מנובמבר 2017
- 2 התרחבו זמני השהות של התובע עם הקטינים באופן ניכר, כך שכיום מתראה האב עם הקטינים
- 3 יומיים בשבוע לרבות לינה ובכל סופ"ש לסירוגין עד ליום ראשון, ולמעשה חלה הרחבה של זמני
- 4 השהות ממועד פסק הדין מיום 22.3.17 מ-25% ל-43% מזמני השהות.
- 5
- 6 ב. מעבר לכך, חלו שינויים בחלוקת האחריות ההורית שבין ההורים באופן שהאב נוטל חלק מלא ושוויוני
- 7 בחיי הקטינים גם באופן מהותי, כמפורט בתסקיר.
- 8
- 9 ג. החל מחודש יולי 2018 החל התובע לעבוד בחברת הבנייה "א' ב' בע"מ" כפועל שיפוצים במשרה מלאה
- 10 כאשר השכר נטו אותו הוא מקבל בעבודה הינו בסך 6,000 ₪ לחודש לרבות תנאים סוציאליים
- 11 ובתוספת נסיעות, עומד בסך 6,300 ₪ לחודש. כמו כן, לטענת התובע אין בידיו זכויות סוציאליות או
- 12 פנסיוניות בגין העסקתו שכן אלו נפדו על ידו ונעשה בהם שימוש לצורך תשלומי שכר הטרחה שנכפו
- 13 עליו עם הגשת התביעה להגדלת מזונות. בנוסף, לטענת התובע, אין לו כל חסכוניות כספיים ולחובתו
- 14 מספר הלוואות שנטל לצורך תשלומי המזונות בהם לא עומד.
- 15
- 16 ד. בנוסף, החל מחודש 11/2018 עבר התובע להתגורר בדירה שכורה, שם מתגוררים עמו הילדים. בגין
- 17 שכירות הדירה נושא התובע בסך 3,000 ₪ לחודש כאשר בעלי הדירה השכורה הינם הוריו ועל כן עלות
- 18 דמי השכירות נמוכה משווי השוק אולם אין באפשרות הוריו לאפשר לו מגורים בדירה זו ללא עלות
- 19 שכן דירה זו מהווה מקור הכנסה עבורם, לאור גילם המתקדם ואמצעיהם הכלכליים.
- 20
- 21 ה. כן נושא התובע בהוצאות הילדים מעבר לתשלומי המזונות. התובע רוכש ביגוד באופן קבוע, נעליים,
- 22 תיקים וציוד לביה"ס, ספרים ומשחקי פנאי, גומיות ואביזרי שיער לבנות, מממן את ימי ההולדת
- 23 שעורך להם. התובע נושא בעלויות הטלפונים הניידים שרכש לילדים על מנת שיוכל לתקשר איתם
- 24 בקלות. בנוסף, נושא התובע בכלל הוצאות הילדים בעת ששוהים עמו, לרבות בגין מזון, פעילות, פנאי
- 25 וכיוצ"ב.
- 26
- 27 ו. בחישוב כל האמור, יוצא כי בעוד הכנסת התובע היא בסך 6,300 ₪ לחודש והוצאותיו מגיעות לסך
- 28 מכופל מכך לכל חודש (4,500 ₪ מזונות ומחציות, 3,000 ₪ מדור, 400 ₪ אחזקת מדור, 2,700 ₪
- 29 תשלומי הלוואות, 250 ₪ נוספים בגין שינוע הילדים לתל אביב ובחזרה ועוד כ- 2,000 ₪ לחודש בגין
- 30 יתר התשלומים עבור מזון, שונות ותשלומים נוספים עבור הילדים) אזי מצוי התובע ללא הכנסה פנויה
- 31 וצובר גירעונות של אלפי שקלים בכל חודש, דבר שמצריך ממנו לקחת שוב ושוב הלוואות חדשות כדי
- 32 לעמוד בהיקף התשלומים הגדול.
- 33
- 34 ז. מנגד, לנתבעת פוטנציאל השתכרות גבוה משמעותית מזה של התובע. הנתבעת בעלת תואר ראשון
- 35 בניהול ובתקשורת ובעלת תואר שני במנהל עסקים. כן בימים אלו מסיימת הנתבעת לימודי הנהלת
- 36 חשבונות, כך ששכרה אמור אף לגדול. בנוסף, הנתבעת מועסקת בהיקף משרה של 87.5% בלבד.
- 37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 ח. הנתבעת לא פירטה את מענק העבודה שהיא מקבלת מדי שנה מהביטוח הלאומי ובהיקפים של אלפי
- 2 שקלים המגדילים את הכנסתה נטו החודשית העומדת ע"ס 6,850 ₪ נטו לחודש, כך שבצירוף המענק
- 3 מגיעה שכרה החודשי הממוצע נטו לסך של 7,500 ₪ לחודש לפחות.
- 4
- 5 ט. כיום, בהינתן חלוקת זמני שהות המוסכמת בין הצדדים, אין כל מניעה כי הנתבעת תרחיב את
- 6 תעסוקתה להיקף של 100% ועל ידי כך תגדיל את השתכרותה לסך של 10,000 ₪ נטו לפחות בהתאם
- 7 לשכר הממוצע במשק.
- 8
- 9 י. כן לנתבעת חסכוניות בהיקף משמעותי ביותר בין היתר בניירות ערך בהיקפים גדולים, אשר בהם היא
- 10 סוחרת בבורסה באופן שגרתי ומגדילה את ערכם ואת היקפם. מדובר במאות אלפי שקלים העומדים
- 11 לרשותה ומגדילים את הכנסתה הפנויה ותזרים המקורות הכלכליים שלה.
- 12
- 13 יא. גרסת הנתבעת כאילו היא משתתפת בהוצאות אחזקת המדור בבית הוריה נסתרת והופרכה לחלוטין
- 14 בחקירתה בהעדר אסמכתאות עקביות בגין הוצאות אלו וכן לאור תצהירו של אביה של הנתבעת אשר
- 15 הוגש במסגרת ההליך הקודם להגדלת מזונות בו ציין האב במפורש כי הוא ואשתו נושאים במלוא
- 16 הוצאות המדור ואחזקתו.
- 17
- 18 יב. הנתבעת חיה ברמת חיים גבוהה. היא נוסעת לנופש בניו יורק וביוון עם הילדים בעלות של עשרות
- 19 אלפי שקלים. הנתבעת פוקדת דרך קבע מסעדות יוקרתיות ובתי קפה באופן יומיומי, עושה מנוי
- 20 לקנטרי קלאב בכל קיץ, מוציאה אלפי שקלים על מספרות, מסוגלת לממן שיעורי שחייה יקרים
- 21 לילדים בעלות של 800 ₪ לחודש, מנהלת בבורסה תיקי ני"ע בהיקפים של מאות אלפי שקלים ואף
- 22 בעלת פיקדון כספי אליו מפקידה סך של 600 ₪ בכל חודש.
- 23
- 24 יג. הנתבעת מתגוררת בבית הוריה ב---, שם גם שוהים הקטינים בימים בהם הם עמה וזאת מיום הפירוד
- 25 ועד לימים אלו. מגוריה של הנתבעת שם הם מבחירה מלאה שלה, על אף שעומדים לרשותה מאות
- 26 אלפי שקלים שיכולים לסייע לה ברכישת דירה ולמצער בשכירות דירה. הנתבעת בחרה להמשיך
- 27 ולהתגורר שם על אף תשלומי המזונות שמקבלת לאורך כל השנים ועל אף משכורתה המכובדת ועל
- 28 אף שהיו מוסדרים גם תשלומי מדור במידה והייתה עוברת. הנתבעת נותרת לגור בבית הוריה שכן
- 29 היא נהנית ממימוןם באופן מלא. כך, שאין לנתבעת כל הוצאות בגין מדור ו/או אחזקת מדור ו/או
- 30 הוצאות בגין הוצאות הילדים תלויות השהות, לרבות מזון וכיוצ"ב ובאופן שהכנסתה הפנויה משכרה
- 31 נשמרת במלואה וכאשר בנוסף היא מקבלת לידה בכל חודש את תשלומי המזונות החודשיים בסך
- 32 3,000 ₪ לחודש.
- 33
- 34 יד. בנסיבות אלו, בהתאם להלכת בע"מ 919/15 ולאור חלוקת האחריות ההורית השווה בין הצדדים,
- 35 עולה כי שיעור הכנסתה של הנתבעת הינו 54% בעוד ששיעור הכנסתו של התובע הינו 46%. על כן,
- 36 בשים לב לכך שחלוקת זמני השהות עומדת ע"ס 43% מזמני השהות עם התובע, לעומת 57% עם
- 37 הנתבעת, אזי בפועל הנתבעת היא זו שצריכה להשתתף בהוצאות הקטינים בזמן שאלו שוהים עם
- 38 התובע וכן בהוצאות הקטינים שאינן תלויות שהות בהתאם ליחס ההכנסות כמפורט בסעיף 77

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

לסיכומים. לכל הפחות, אין ולא צריך לחול כל חיוב בגין מזונות הקטינים מבחינת הוצאות תלויות שהות ואילו מבחינת ההוצאות שאינן תלויות שהות, על כל צד לשאת בהן בשיעור שכרו היחסי. כן לטענת התובע, לנוכח מצבו הכלכלי הקשה, יש להחיל את פסק הדין החל ממועד פתיחת יישוב הסכסוך שהגיש התובע.

46. מנגד, לטענת הנתבעת דין התביעה להידחות מכל וכל, ואלו טעמיה:

א. תביעתו של התובע הוגשה בחוסר תום לב מובהק שכן כל מטרתו להשתמט מתשלום מזונות הקטינים. יוזכר, כי עוד במסגרת הסכם הגירושין ויתרה הנתבעת ויתורים מפליגים בכל הנוגע לגובה המזונות וזאת בכדי לקבל את חרותה באמצעות גט בהסכמה. לאורך כל תהליך הגישור, התובע שיתף פעולה באופן חלקי בלבד, ציין כי השתכרותו נמוכה ולא הציג אסמכתאות כלשהן על השתכרותו האמיתית. בנסיבות אלו, מאחר שתש כוחה של הנתבעת מלהתעמת עם התובע, לאור העובדה כי לא שילם מזונות לאורך כל תקופת הפירוד ומפני שהיא חששה כי תיגרר להליכים משפטיים ארוכים, הסכימה הנתבעת לוותר לדרישות התובע ולהסתפק בסכום מזונות נמוך בסך 2,000 ₪ לחודש לשלושת הקטינים (סך 666 ₪ לכל קטין) ובתוספת דמי מדור בסך 300 ₪ לשלושת הקטינים יחדיו זאת באם תשכור דירה.

ב. בניגוד לטענות התובע, עם הגירושין לא בוצע איזון משאבים בין הצדדים כיוון שלנתבעת לא נצברו כספים ברי איזון מעבר לכספים שהתובע צבר בעבודותיו השונות, על כן לא היה טעם לבצע איזון משאבים. גרסתו המופרכת של התובע לפיה הוא ויתר על מאות אלפי שקלים שצברה הנתבעת בתמורת לתשלום מזונות מופחתים, התרסקה בחקירתו הנגדית. לתובע לא היה כל הסבר לגרסתו לפיה מאחר שהצדדים חיו יחדיו רק 5.5 שנים עד לפירוד ובוודאי שממשכורת של 6,000 ₪ לחודש, ממילא לא יכולה היתה הנתבעת לחסוך סכומים ניכרים כפי שטען.

ג. בחודש 07/2016 הגישה הנתבעת תביעה להגדלת מזונות מאחר שהוברר לה כי התובע הונה אותה וכי השתכרותו גבוהה בהרבה ממה שטען בפנייה במהלך הגישור. במהלך דיון ההוכחות ביום 22.3.17 הגיעו הצדדים להסכמות שקיבלו תוקף של פסק דין כאשר בית המשפט הציע כי התובע יתראה עם הקטינים גם בימי ב' בשבוע אולם התובע סירב להצעה. עוד הוסכם כי בכפוף לביצוע ההסכם לא היו טענות למי מהצדדים בנוגע לנושא המזונות של הקטינים וכן למכלול העניינים הרכושיים ביניהם בתקופת החיים המשותפים.

ד. דא-עקא, לאחר פרסום בע"מ 919/15 ומתוך שיקול כלכלי גרידא ביקש התובע להתראות עם הקטינים גם בימי שני, כולל לינה. הנתבעת ידעה את מניעיו הנסתרים של התובע ועל כוונתו לפתוח בהליכים להפחתת/ביטול המזונות לאחר הרחבת הסדרי הראייה. אלא כיוון שטובת הקטינים היתה לנגד עיניה של הנתבעת, היא לא התנגדה להגדלת היקף הסדרי הראייה ולהוסיף לינת לילה ביום שני לפי בקשת התובע.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- ה. בנסיבות דנן, לא התקיים כל שינוי נסיבות מהותי בזמני השהות של הקטינים. טענתו של התובע כי נוספה לו גם לינת לילה במוצ"ש אינה נכונה. במסגרת ההסכמות שקיבלו תוקף של פסק דין ביום 22.3.17 ניתנה לו כבר האופציה להליך את הקטינים במוצ"ש, אולם התובע החל לממש את האופציה שניתנה לו להחזיר את הקטינים ביום ראשון למוסדות החינוך רק לצורך ההליך המשפטי. לפיכך, בהתאם לפסק הדין מיום 22.3.17 זמני השהות שנקבעו לתובע היוו סך של 29% מזמני השהות (4 לילות מתוך 14 בשבועיים) ולאחר הוספת לינת לילה ביום שני הינם 43% מזמני השהות (6 לילות מתוך 14 לילות בשבועיים), קרי מדובר בתוספת של 14% בלבד. בנסיבות אלו, תוספת של 14% להוצאות תלויות שהות של הקטינים אינה מהווה שינוי נסיבות מהותי או עילה לשינוי המזונות כל שכן לביטולם. התוספת בגין הוצאות המזון והחשמל על הלילה הנוסף בו הקטנים שוהים במחיצתו של התובע (התובע מוציא את הקטינים מהצהרון בשעה 15:30) שולית ובטלה בשישים ובוודאי שאינה מהווה שינוי נסיבות מהותי המצדיק שינוי גובה המזונות לא כל שכן ביטולם.
- ו. כן חוזרת הנתבעת על טענותיה כי על אף שהתובע מתראה עם הקטינים לילה נוסף, עדיין הרוב המוחלט של נטל גידול הקטינים נופל על כתפי הנתבעת. הנתבעת לבדה דואגת לבריאותם, התפתחותם, רפואתם, חינוכם, הקשר עם מוסדות החינוך וחי החברה שלהם ואף נושאת באופן בלעדי בהוצאות נוספות של הקטינים בענייני חינוך, בריאות ופנאי מבלי שהתובע משתתף עמה בהוצאות אלו.
- ז. כן בענייננו אין כל שינוי לרעה בהשתכרות התובע. עובר להגשת התביעה השתכר התובע סך של כ-6,500 ₪ בממוצע לחודש, ואילו לאחר הגשת התביעה השתכרותו עומדת על סך של 6,300 ₪ לחודש. מעבר לכך, בכל הנוגע להשתכרותו של התובע רב הנסתר על הגלוי. התובע לא סיפק כל הסבר מדוע הוא מקבל מהחברה סך של 6,300 ₪ במזומן, דבר המחשיד כשלעצמו, ולא בהעברה בנקאית או המחאה ויש בכך כדי ללמד כי השתכרותו של התובע גבוהה יותר מהסכום המוצהר בתלושים.
- ח. מעבר לכך, התובע עבר להתגורר בשכירות אולם בעלי הדירה הינם הוריו. לטענת התובע, הוא משלם להוריו סך 3,000 ₪ לחודש, כאשר לפני כן הוא גר עמם בביתם. ברור כי התובע ערך איתם הסכם שכירות לצורך הצגת הוצאות פיקטיביות בגין מדור. זאת ועוד, ברוב חוצפתו יש לתובע טרוניה כלפי הנתבעת המתגוררת בחינם בדירת הוריה עקב חסרון כיס.
- ט. גם טענת התובע לפדיון שיק בסך 50,000 ₪ ביום 13.5.19 אין לה כל הצדק. הגם שהתובע טען בחקירתו כי מדובר בהלוואה למימון הוצאותיו המשפטיות (אשר נפתחו שנה קודם לכן), אין היגיון בכך שהתובע מצד אחד יעביר להוריו מידי חודש 3,000 ₪ בגין "שכירות" והם יחזירו לו כ"הלוואה" 50,000 ₪. משכך, עולה כי התובע מנסה ליצור מצג של מצב כלכלי קשה ע"י לקיחת הלוואות כשאין צורך ממשי בכך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 לא זו אף זו, אין כל שינוי בהשתכרותה של הנתבעת ורמת חייה מהתקופה שלפני הגשת התביעות.
- 2 הנתבעת עובדת מזה כ-7 שנים כמזכירת עמותה המתקיימת מתרומות ומטפלת בילדים עם לקות
- 3 בשמיעה. הנתבעת מועסקת ב-87.5% משרה, זו הגדרת משרתה ואין היא יכולה להרחיבה.
- 4
- 5 על אף המגורים בבית הוריה, כל הוצאות הקטינים נופלים על כתפיה של הנתבעת, היא אף
- 6 משתתפת בחלק מההוצאות הכלליות והקניות של הבית, ואף מעבירה להוריה מדי פעם כספים
- 7 כ"תשלום" בגין מגוריה בדירתם. הוריה של הנתבעת פנסיונרים, אין להם פרנסה והם אינם
- 8 משלמים בעבור הוצאות הקטינים.
- 9
- 10 מעבר לכך, כל הוצאות הקטינים נופלות על כתפי הנתבעת: מסיבות יום הולדת לילדים, רכישת
- 11 מתנות ימי הולדת לחברים מהגן/מהכיתה, צהרונים, קייטנות בקיץ, חוגים, תשלומי גן/בי"ס,
- 12 ספרי לימוד וציוד לבית הספר בתחילת שנה, טיפולים רפואיים, ביקורי רופאים, קלינאית
- 13 תקשורת, תרופות, ביגוד, משחקים וכו'.
- 14
- 15 בניגוד לנטען, הנתבעת אינה חיה ברמת חיים גבוהה. מגוריה בדירת הוריה יחד עם הקטינים ללא
- 16 יכולת לקבל פרטיות אינה יכולה להיחשב רמת חיים גבוהה. הרכב שעליו נוסעת הנתבעת מסוג
- 17 סקודה אינו רכב חדש אלא משנת ייצור 2015 והוא משמש את כל בני הבית והמנוי לקאנטרי
- 18 נעשה אך ורק לטובת הילדים. הנתבעת העידה שפעם אחת ב-8 שנים היא נסעה עם הילדים ליוון
- 19 והנסיעה לניו יורק מומנה כמעט כולה מהוריה כשהבחינו שהיא זקוקה ל"התאוורר". אין בכך
- 20 כדי להעיד על רמת חיים גבוהה.
- 21
- 22 הכספים שבחשבונותיה של הנתבעת הינם כספים אשר הוריה חסכו לה שנים רבות בחשבון נפרד
- 23 עוד לפני שהיא הכירה את התובע. מכל מקום, כספי החיסכון הנ"ל מתדלדלים כיוון שהנתבעת
- 24 נאלצת מידי פעם למשוך כספים מחסכון זה לאור הוצאותיה הגבוהות על הקטינים. ניתן לראות
- 25 שבשנת 2017 היו לנתבעת בתיק ני"ע כ-280,000 ₪ ולפני הגשת התצהיר רק 220,000 ₪.
- 26
- 27 בשורה ארוכה של פסקי דין, הבהירו ערכאות הערעור וערכאות הדיוניות כי משיקולים של
- 28 יציבות וודאות משפטית, בתיקים שבהם כבר ניתן פסק דין למזונות בטרם ניתן פסק הדין בבע"מ
- 29 919/15, ראוי כי לא תהיה לו תחולה רטרואקטיבית. מקל וחומר נפסק כי הלכת בע"מ 919/15
- 30 אינה חלה על תיקים בהם הצדדים הגיעו להסכם שאושר ע"י בית המשפט וזאת בכדי לאפשר
- 31 סופיות דיון והסתמכות הצדדים על ההסכם. זאת ועוד, על בית המשפט להקפיד שלא יכנסו תחת
- 32 אצטלת "שינוי הנסיבות" טענות שהורתן במניפולציות של מי מבני הזוג והתנהלות חסרת תום
- 33 לב מצדו כדוגמת הפחתת השתכרות מטעמים התלויים בתובע, הרחבת ימי השהייה עם הקטינים
- 34 אך מאידך הותרת מלוא האחריות והטיפול המשמעותי בקטינים בידי בן הזוג השני. על כן, גם
- 35 מטעמים אלו יש לדחות את תביעתו של התובע לביטול המזונות.
- 36

תביעה לשינוי מזונות – המסגרת הנורמטיבית :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

47. עפ"י הפסיקה מזוונות הקטינים שנקבעו בפסק דין, ניתנים לשינוי. היות ופסק דין למזונות, מטבעו צופה פני עתיד, נקבע בפסיקה כי רק שינוי מהותי בנסיבות מצדיק התערבות חוזרת של בית המשפט. פסיקת בית המשפט העליון קבעה, כי מדובר בתנאי מפורש ודווקני. לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט שמגר בע"א 363/81 פייגה נ' פייגה פ"ד לו (3), 182 בעמ' 187, 188 :
- "אין המדובר בשינוי של מה בכך, ולכן אין בכלל המשפטי, היוצר אפשרות לדיון חוזר, כדי פתיחתו של שער רחב, המתיר התדיינות חוזרת בעניין המזונות, כל אימת שהטינה ההדדית או ניגודי האינטרסים בין הצדדים דוחפים לכך. נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדיון החוזר, כאמור, רק לאותם מקרים, בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר. שינוי בלתי משמעותי על תוצאותיו צריך להיספג על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם חייבים להתאים עצמם למשמעותו, בלי לשוב ולפנות לערכאות".
48. השינוי יעשה בכפוף לשלושה תנאים מצטברים אשר נקבעו על-ידי כב' הנשיא שמגר בע"א 442/83 קס נ' קס פד"י לח (1) 767 ואלו הם : לא יהיה צודק להשאיר את ההסכם על כנו עקב שינוי הנסיבות ו/או עקב השינוי ; הצדדים השאירו פתח לשינוי במפורש או במשתמע ; על מבקש השינוי לפעול בתום לב ובניקיון כפיים. הנטל להוכיח כי התקיים התנאי של שינוי נסיבות מהותי מוטל על התובע את שינוי פסק הדין.
49. הנסיבות ששררו בעת מתן פסק הדין ששינויו מתבקש משמשות כנקודת מוצא מחייבת. כאשר המדובר בדמי מזונות, אשר נקבעו בהסכם, על התובע להוכיח את המצב ששרר עובר לאישור ההסכם לעומת המצב ששרר ביום הגשת התביעה להפחתה. בתמ"ש (ת"א) 46256/99 אלמוני נ' פלוני (פורסם במאגרים, ביום 24.12.03) נפסק ע"י כב' השופט שוחט כדלקמן :
- "ההלכה הפסוקה מלמדת אותנו, כי הנסיבות ששררו לעת מתן פסק הדין ששינויו מתבקש, אמורות לשמש כנקודת מוצא מחייבת. על התובע את שינויו של פסק הדין להוכיח שינוי מהותי בנסיבות אלה עד כדי הצדקה לשינוי הסכום שנקבע על פיו. פסק דין למזונות, צופה מטבעו פני עתיד כך שרק שינוי משמעותי בנסיבות יצדיק היזקקות חוזרת של בית המשפט לשאלת המזונות..."
50. התנאי המהותי שנקבע בפסיקה – שינוי נסיבות מהותי – נדרש ביתר שאת מקום בו סכום המזונות ששינויו מתבקש, נקבע בהסכם בין ההורים וכקביעת בית המשפט העליון בע"א 4515/92 שטיין נ' שטיין, דינים עליון לד 643 :
- "...כאשר מדובר על סכום מזונות שנקבע בהסכם בין ההורים, אין לשנות את המזונות כפי שנקבעו על נקלה אלא אך ורק במקרים בולטים. הסכם גירושין הוא בדרך כלל בגדר הסדר כולל של נקודות רבות שבמחלוקת ויש לבחון אותו כשלמות אחת; יש לנסות ולהקנות לו יציבות ואמינות כדי לטפח הסדרים מוסכמים בין בני זוג שנפלה ביניהם מחלוקת שאינה ניתנת ליישוב, אחרת לא יהיה ערך להסכם גירושין וכל הסכם יהיה רק שלב ביניים עד לפניה חוזרת לבית המשפט".
51. דהיינו, סכום מזונות שנקבע בהסכמה אין לשנותו על נקלה אלא רק "במקרים בולטים". בתמ"ש (ת"א) 57910/02 ס.ד. נ' א.נ. ד (פורסם במאגרים, ניתן ביום 18.5.06) התייחסה כב' השופטת (בדימ') קופלמן

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

פרדו לאותם "מקרים בולטים" הנדרשים ביתר שאת בתביעה להפחתת מזונות שגובשה בהסכם גירושין בין הצדדים, כדלקמן:

"בפסק הדין שנתתי בתמ"ש 51883/01 א.א.נ' א.י. קטין ואח' ציינתי כי הפרשנות הראויה לקביעה הנ"ל היא - מזונות הנקבעים בהסכמי גירושין ניתנים לשינוי רק בקרות אירוע בלתי צפוי, שלא ניתן היה לצפותו בעת ניהול המו"מ, ובעת גיבוש ההסכמות והוויתורים ההדדיים. בית המשפט יתערב בסכום המזונות רק כשנוצר מצב בלתי נסבל באופן בולט לאחד הצדדים המתקשרים, בשל נסיבות שלא ניתן היה לצפותן, כאמור, בעת חתימת ההסכם. כל אחד מהצדדים המתקשרים רשאי לסמוך בתכנון את עתידו, על ההסכמות שגובשו, ואין חולק, כי הסכם גירושין כולל ואוצר בחובו הסכמות שלובות זו בזו. לפיכך, לטעמי, התערבות ושינוי של חלק מסוים מכלל ההסכמות אפשרי רק במקרה המפורט לעיל".

52. בתביעה להפחתה, כאמור, נבחנת רק שאלת השינוי בנסיבות ואין בודקים את היכולת של החייב או את הצרכים של הזכאי מן ההתחלה. בתמ"ש (ת"א) 52946/97 ג.א.נ' ג.ב.א. (פורסם במאגרים, ניתן ביום 30.3.09) נקבע ע"י כב' השופטת ש. גליק:

"בתביעה לשינוי שיעור המזונות עקב שינוי נסיבות, אין בודקים את היכולת של החייב או את הצרכים של הזכאי מן ההתחלה, אלא רק את השינוי בנסיבות, כלומר: כל המבקש להוכיח שינוי מהותי בנסיבות מחייב בהוכחתו של המצב ששרר בעבר והוכחתו של השינוי בזמן שחלף מאז".

53. בעניין זה ראוי לציין את דבריה של כב' השופטת טובה סיון ז"ל, סגנית נשיאה בתמ"ש (ת"א-יפו) 48694/00 ה.א.נ' ה.ו.ר. (פורסם במאגרים, ניתן ביום 28.1.09):

"יתרה מכך, אפילו יגיע ביהמ"ש למסקנה, כי אם היה נדרש בעת הזו לקבוע את מזונות הקטינים, על פי הראיות שהובאו לפניו עתה, היה פוסק סכום שונה, גם אז, ולמרות האמור, לא יחול שינוי בדמי המזונות אשר נקבעו בהליך הקודם (הן בהכרעה והן במסגרת הסכם) אלא אם כן הוכח שינוי נסיבות מהותי על ידי התובע כאמור, בין המועדים כמפורט לעיל".

54. עוד נקבע בפסיקה כי כאשר המדובר בדמי מזונות שנקבעו בהסכם "השינוי המדובר נדרש להיות מהותי ומתמשך ולא אך זמני". כבוד השופט פ' שטרק קבע בתמ"ש (ר"ג) 41272/06 ס.א.ש נ' א.א.ש (פורסם במאגרים):

"תביעת מזונות קטינים בהסכמת הצדדים נעשית בידיעה מלאה באשר לנסיבות הכלכליות שלהם. כמו כן, ברור שיש עליות ומורדות כלכליות אשר בפני עצמן לא די בהן כדי להפחית במזונות הקטינים, אלא אם כן מדובר במצב שהופך להיות הכלל עבור האב לעומת החר"ג".

55. על כן, על מנת ששינוי הנסיבות ייחשב ככזה המצדיק התערבות בגובה המזונות שנקבעו בפס"ד ו/או בהסכמה על שינוי הנסיבות להיות: מהותי ויסודי; בלתי צפוי; מתמשך ולא זמני.

56. ביום 19.7.17 ניתנה הלכה חדשה מפי בית המשפט העליון בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים) אשר שינתה את פסיקת מזונות קטינים מעל גיל 6 שנים שהייתה נהוגה עד כה במסגרתה נקבע כי "בגילאי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

15-6 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה".

57. בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון, החלו בתי המשפט לענייני משפחה ובעקבותיהם בתי המשפט המחוזיים לדון בסוגיית מזונותיהם של ילדים תוך יישום הכללים שנקבעו בהלכת בע"מ 919/15 בנסיבות כל מקרה ומקרה.

58. בתי המשפט בחנו האם תחולתה של הלכת בע"מ 919/15 היא רטרואקטיבית ביחס לפסקי דין חלוטים למזונות שניתנו קודם לאותה הלכה ורוב רובם סברו כי אין תחולה רטרואקטיבית (ר', למשל, תלה"מ (ת"א) 38034-09-17 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים, ניתן ביום 11.3.18) מפי כב' הש' סנונית-פורר; תמ"ש (פ"ת) 61453-06-13 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים, ניתן ביום 19.12.17) מפי הש' גולן-תבורי; תלה"מ (קריות) 18283-10-17 פלוני נ' אלמונית (פורסם במאגרים); תלה"מ (נצ"י) 10726-05-18 א.ק. נ' ע.ק. (פורסם במאגרים) ועוד, אל מול דעתו החולקת של כב' הש' אליאס בתמ"ש (פ"ת) 4542-03-16 א. נ' ב. (פורסם במאגרים, ביום 1.7.18)). גישה זו נבעה מתוך הרצון לשמר את חופש החוזים וההנחה כי בעת הסכמתם ידעו הצדדים כי אפשר שהדין ישתנה הן בשל כך שהסכם הגירושין הוא הסכם מורכב הכולל הסכמות תלויות שבמרחק הזמן לא ניתן לבדוד ביניהם ובסיבה שהביאה לגיבושן והן בשל החשיבות בשמירה על היציבות המשפטית.

59. ביום 17.9.18 ניתן פסק דינו של כב' השופט ויצמן בעמ"ש (מרכז) 62263-10-17 ע.ל. נ' ס.ק. (פורסם במאגרים, ביום 17.9.18), בו נקבע כי משמדובר בתביעה להפחתת מזונות שהוסכמו במסגרת הסכם גירושין כולל, אין לראות בהלכה החדשה שינוי נסיבות כשלעצמה, אלא יש לצעוד בדרך ביניים על פיה:

"לצורך שינויי המזונות המוסכמים יהא צורך להוכיח ראשית דבר שינוי נסיבות עובדתיות, אך ורק אם יוכח שינוי שכזה שומה יהא על בית המשפט להעריך ולשקול את מצב הדברים לאור המצב המשפטי הקיים כיום, היינו לרבות השפעתה של הלכת 919/15 על שיעור המזונות אותו ראוי לקבוע. זאת ועוד – כאמור לעיל, אנו סבורים, כי נוכח השינוי העצום שהביאה בכנפיה הלכת 919/15 יהא ראוי כי בית המשפט יבחן את סוגיית שינוי הנסיבות העובדתיות בעין מקילה יותר ופחות קפדנית מזו שנהוג היה עד כה ע"פ פסיקת בתי המשפט בעניין פייגה ובעניין גלעדי הנ"ל. בדרך המוצעת נמנע מפתיחת השער לכלל המתדיינים אשר הגיעו להסכמות כוללות ולהסכם גירושין מספק מבחינתם ונייחד את הדיון באלו אשר מצבם אכן השתנה לרעה באופן ממשי ושינוי ההלכה, לצד שינוי הנסיבות העובדתיות בעניינם, יכול להיות רלבנטי עבורם. בקביעת איזון זה הבאנו בחשבון, כי הסכם גירושין הינו חוזה מסוג מיוחד, רגיש שברגישים, הן מכיוון שנכרת בנסיבות מיוחדות של פרידת הצדדים זה מזו, והן נוכח היותו חוזה ארוך שנים אשר אמור לכסות מצב דברים דינמי ומשתנה, הכולל פרמטרים רבים של אי וודאות לעניין צרכי הילדים, משאבי ההורים ושינויי נסיבות שונים כאלה ואחרים. דואליות זו של הסכם מחייב מחד לצד תוכנו הדינמי מאידך, מחייבת לטעמנו יישום מאוזן גם בשאלה שעל הפרק בעניין תחולת הלכת 919/15".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 אמנם פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי קובע כי שינוי הנסיבות הנדרש יבחן באופן מקל ופחות קפדני מזה
2 שהיה נהוג קודם, אך יחד עם זאת מדגיש באופן ברור כי הסף הנדרש אינו שינוי נסיבות עובדתי מינורי
3 וחסר השפעה וכי תנאי שינוי הנסיבות העובדתי בעינו עומד:
4
- 5 "יודגש, כי אף לאור קביעה זו, לא כל שינוי נסיבות עובדתי יגרור מיד קבלת התביעה להפחתת
6 המזונות תוך בחינת יישומה של הלכת 9191/15, ובתי המשפט ידרשו לנקוט זהירות יתירה
7 בבחינת תובענות שעניינן הפחתת מזונות שנקבעו בהסכם גירושין כולל, שמא מבקש המבקש
8 להתלות באילנה של הלכת 919/15 שלא בתום לב אף ששינוי הנסיבות זניח ואינו אמיתי ושעה
9 שחיוב המזונות הקיים אינו פוגע כלכלית באופן ממשי בבן הזוג המשלם מזונות".
10
- 11 ביום 13.11.18 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, כב' השופט חננאל שרעבי בעמ"ש (חי')
12 53288-03-18 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים, ביום 13.11.18). באותו פסק דין נאמרו ע"י כב' השופט
13 שרעבי הדברים כדלקמן (ההדגשות במקור):
14
- 15 "מתוך הכללים דלעיל, ובהקשר למקרה דנן, יש להפנות זרקור לשני הדגשים הקשורים זה
16 לזה, בתביעה לדיון מחדש בסכום מזונות פסוק, כדלקמן:
17 א. הנקודה הראשונה מוזכרת בדבריו של כב' השופט רובינשטיין בבע"מ 3148/07 פלונית נ'
18 פלוני [פורסם בנבו] (13.6.07) - (להלן: "פרשת פלונית"), כדלקמן:
19 "אכן, ניתן לדון מחדש בגובה מזונות בהתאם לשינוי הנסיבות... ואולם, אין זה השיקול היחיד.
20 במסגרת שיקול דעתו על בית המשפט להביט על התמונה בכללותה, ולהכריע לפיה האם
21 בהתחשב במכלול הנסיבות של יחסי הצדדים יש מקום לאפשר דיון מחדש במזונות. בהקשר
22 זה נקבע, כי על בית המשפט לבחון האם הוגשה התביעה בחוסר תום לב. כבר נפסק כי לחיוב
23 המזונות היבט חוזי... הכפוף לדרישת תום הלב הקבועה בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי),
24 תשל"ג-1973; ... ולדרישות נוספות, כגון תקנת הציבור הקבועה בסעיף 61 לחוק החוזים (חלק
25 כללי)...".
26 היינו – התנאי של שינוי נסיבות מהותי הוא תנאי הכרחי בכדי לקבל תובענה לשינוי סכום
27 מזונות פסוק, אך לא תנאי מספיק. בנוסף יש צורך בבחינת תום לב של מגיש התובענה (האיש
28 או האישה) בהגשת התובענה.
29 תום הלב, כך לטעמי, ייבחן, בין היתר, בשאלות הבאות:
30 האם מגיש התובענה "משחק בקלפים גלויים" בכל הקשור למצבו הכלכלי בכלל והכנסתו
31 בפרט;
32 כיצד התנהל בתשלום מזונותיו השוטפים מאז פסק הדין הפסוק למזונות. האם יצר חובות או
33 הקפיד על תשלומים שוטפים ובמועד;
34 האם מעכב את בירור התביעה הרכושית של בני הזוג, באופן שחלוקת הרכוש המשותף
35 מתעכבת, עובדה שיש לה השפעה מהותית על מצבם הכלכלי שני הצדדים.
36 ב. בחינת "שינוי נסיבות מהותי" אינה רק לנוכח שינוי בהכנסת בן/בת הזוג בלבד, אלא של
37 המצב הכלכלי בכלל. היינו, האם מצבם הכלכלי הכולל של בני הזוג או מי מהם השתפר או הורע
38 משמעותית מאז פסק הדין למזונות, אותו רוצים לשנות.
39 גם על נקודה זו עמד כב' השופט רובינשטיין בפרשת פלונית בציינו כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

"אכן, ניתן לדון מחדש בגובה מזונות בהתאם לשינוי הנסיבות... פשיטא שמצב כלכלי, היסוד למזונות, עשוי להשתנות לכאן ולכאן, ויש מקום איפוא לשקול מתן ביטוי לשינויים בו, מתוך הוגנות כלפי כולי עלמא...".

היינו, המבקש את הדיון מחדש בסכום המזונות עקב שינוי נסיבות מהותי, צריך להוכיח לא רק שינוי בשכרו או בשכר בן/בת הזוג, אלא גם הרעה במצבו הכלכלי הכולל או הטבה משמעותית במצבו הכלכלי הכולל של בן/בת הזוג, מאז פסיקת המזונות המקורית".

62. מן המקובץ לעיל עולה כי לשם שינוי המזונות שנקבעו בהסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין, על התובע להוכיח כי התקיים שינוי נסיבות עובדתי מהותי מהנסיבות שהתקיימו בעת מתן פסק הדין ואשר שימש בסיס לקביעות שם. אכן, יש לבחון את שינוי הנסיבות המתבקש בעין מקלה, זאת בשונה מן המצב בטרם ההלכה החדשה שנקבעה בבע"מ 919/15 אז נדרשו מקרים בולטים ביותר לצורך השינוי, אך כאמור לעיל עדיין לא כל שינוי נסיבות יוביל להפחתת המזונות וליישום הלכת בע"מ 919/15, ויש לבחון את הטענות לשינוי נסיבות תוך התייחסות לכך שהסכם גירושין הינו חוזה מסוג מיוחד אשר אמור לכסות מצב דברים דינמי ומשתנה של מצבים ומתוך ראייה התמונה בכללותה וכן תוך התייחסות לעקרון תום הלב של מגיש התביעה להפחתת מזונות.

דיון והכרעה:

63. במקרה דנן, לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובחנתי את מכלול הנתונים שהונחו לפני, באתי לכלל מסקנה כי דין התביעה ברובה להידחות, למעט בסוגיית חיוב האב בדמי המדור ואחזקת המדור העתידיים של הקטינים כמפורט בסעיף 4 להסכם מיום 22.3.17. כפי שיובהר להלן, התובע לא הצליח להוכיח שינוי נסיבות מהותי ובלתי צפוי, אף לא בגישה המקלה, אשר בעטיו יש לקבוע כי אין להותיר את תשלומי המזונות שנקבעו בהסכם מיום 22.3.17 על כנן. מעבר לכך, בנסיבות העניין התרשמתי כי לנוכח התנהלות הצדדים לאורך השנים בגיבוש הסכמות שונות בסוגיית מזונות הקטינים, אין כל הצדק לשינוי סכום המזונות השוטף ואף יהיה בשינוי כאמור משום פגיעה יתרה בטובתם של הקטינים בנסיבות העניין ולאור התנהלות הצדדים בפועל, והכל כמפורט להלן.

גיבוש ההסכמות בעניינם של הצדדים:

64. בענייננו, לא ניתן להתעלם מכך שנושא מזונות הקטינים נדון זו הפעם הרביעית בין הצדדים: ביום 22.5.14 במסגרת הסכם הגירושין הראשון שאושר וקיבל תוקף של פסק דין בבית הדין הרבני; ביום 22.3.17 במסגרת ההסכם השני שגובש בתביעה להגדלת מזונות שקיבל תוקף של פסק דין; ביום 22.1.18 גובשה בין הצדדים הסכמה נוספת כאשר הצדדים חלוקים בנוגע לתוקפה (לטענת האב מדובר בהסכמה קבועה ואילו לטענת האם מדובר בהסכמה זמנית בלבד); וכעת, במסגרת התובענה דנן שהגיש האב לביטול המזונות.

65. יצוין, כי שני הצדדים פירטו באריכות רבה את הנסיבות שעמדו ברקע גיבוש ההסכמים לעיל. חרף השוני בגרסאות הצדדים, לא ניתן להתעלם מכך כי הסכמות אלו גובשו תוך התחשבות רבה במצבו הכלכלי של

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

האב ונקבעו על הצד הנמוך אף ביחס למזונות מינימליים הנוהגים באותה העת וכן מתוך ראיית התמונה בכללותה הכוללת גם התייחסות להיבטים רכשיים. כן לא ניתן להתעלם מכך כי בזיקה להתנהלות הצדדים בפועל נקבעו זמני שהות גמישים ומאפשרים בין האב לקטינים על פי חלופות שונות ובהתאם לרצונו של האב באותה העת תוך שהאם מעודדת את קיום המפגשים ואף את הרחבתם, ואפרט:

א. כך, במסגרת הסכם הראשון הועמדו המזונות השוטפים של הקטינים ע"ס 2,000 ₪ לחודש (קרי, 666 ₪ לחודש עבור כל קטין) וכן ככל שהאם תשכור דירה ישולם סך נוסף של 300 ₪ לחודש בגין מדור והוצאות אחזקת המדור. כן נקבע כי סכום זה כולל את כל צרכי הקטינים לרבות השתתפות בצהרון וכל הוצאות חינוך הילדים (סעיף 14). כן נקבע כי ככל שהאב ישתכר 10,000 ₪ נטו לחודש ומעלה, יועמדו מזונות הקטינים ע"ס 3,000 ₪ לחודש (קרי, 1,000 ₪ לחודש עבור כל קטין) וככל שהאם תשכור דירה ישולם סך נוסף של 500 ₪ עבור מדור. בנוסף, נקבעו זמני שהות גמישים פעמיים בשבוע אחה"צ או פעם בשבוע כולל לינה (או ללא לינה) וכן כל סופ"ש שני מיום שישי ועד למוצ"ש (או עד יום ראשון) בתיאום מראש (סעיפים 8-13). אשר להסדרים הרכשיים נקבע כי כל צד יישאר עם זכויותיו וכי סעיף זה יבוטל ככל שהאם תגיש תביעה למזונות הקטינים (סעיפים 22-23).

ב. כך, במסגרת ההסכם השני הועמדו המזונות השוטפים של הקטינים ע"ס 3,000 ₪ לחודש (קרי, 1,000 ₪ לחודש עבור כל קטין). כן נקבע כי הצדדים ישאו בחלקים שווים בהוצאות חינוך הבסיסיים, כגון: הוצאות צהרון עד כיתה ג', הוצאות תחילת שנה, בקיזוז המענק, חוג אחד, מחזור אחד של קייטנה, שיעורי עזר לפי המלצה. כן נקבע כי לאחר סיום תשלום הצהרון עבור הבת רוני יישא האב בתשלום של 1,250 לחודש עבור חלקו בהוצאות המדור ואחזקת המדור של הקטינים כנגד המצאת חוזה שכירות עם צד ג'. כן נקבעו זמני שהות בכל יום רביעי בשבוע כולל לינה וכן בכל סופ"ש שני מיום שישי ועד למוצ"ש או ככל שהאב יבקש לשהות עם הקטינים גם במוצ"ש. עוד נקבע באופן מפורש כי הסכם זה נועד לצורך "סילוק מלא ומוחלט של טענות הצדדים ו/או תביעות ו/או דרישות של הצדדים האחד כלפי משנהו הן בנושא המזונות של הקטינים, הן בנושא הסדרי הראייה של האב עם הקטינים והן בנושא העניינים הרכשיים בין הצדדים אליהם כיוונו הצדדים בסעיף 23 להסכם הגירושין מיום 22/05/14 אשר קיבל תוקף של פסק דין על ידי בית הדין הרבני בו ביום" וכן נקבע כי "בכפוף להסכם זה וביצועו בפועל לא יהיו טענות למי מהצדדים בנוגע לנושא המזונות של הקטינים וכן למכלול העניינים הרכשיים ביניהם בתקופת החיים המשותפים" (סעיף 16 להסכם).

ג. כן במסגרת ההסכמה מיום 22.1.18 (נספח 3 לתע"ר התובע), הוסכם כי האב ישלם למזונות הקטינים סך של 3,000 ₪ לחודש כולל מחצית ההוצאות החינוכיות והרפואיות החריגות. יצוין כבר עתה, כי בניגוד לטענות האב התרשמתי כי מדובר בהסכמה זמנית בלבד אשר נועדה לסייע לאב בתשלומי המזונות. כך עולה במפורש מלשון ההודעות שנשלחו בין הצדדים ובפרט מהודעת התובע שנשלחה מיד לאחר מכן, כדלקמן: "אעשה כמיטב יכולתי, ברור לך שטובת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 הילדים עומדת תמיד בראש סדר העדיפויות שלי ... אתן לך את המקסימום שאני אוכל להשיג.
- 2 פשוט נקלעתי למצב זמני לא פשוט ... אני הופך עולמות להשיג לך את הכסף וזה לא ברור מאליו
- 3 ... תודה על ההתחשבות. אעשה כמיטב יכולתי" (ההדגשה אינה במקור – ו.ש.פ). כן התרשמתי
- 4 כי הסכמה זמנית זו גובשה במהלך התקופה שבה האב פוטר מעבודתו בחברת "ס' ד" בחודש
- 5 אפריל 2017 וקיבל דמי אבטלה (סעיף 18 לתע"ר התובע). הגם שעובדת פיטוריו של התובע היתה
- 6 ידועה עוד בעת גיבוש ההסכם השני (כפי שיפורט להלן) בכל זאת הסכימה האם לאפשר לאב
- 7 לשלם את המזונות השוטפים בלבד ללא תשלומי המחציות. הנתבעת העידה כי משהבינה כי האב
- 8 אינו עובד וכי לאחר שהנתבע לא שילם את המזונות באופן סדיר, היא הותשה ונאותה להפחית
- 9 את המזונות באופן זמני. כך מתוך עדותה: "קודם כל שהוא בא אלי עם זה, לפני זה הוא התיש
- 10 אותי מבחינת המזונות. ההסכמה הזמנית הזו הייתה לאחר תקופה שבה הוא התיש אותי מידי
- 11 חודש בחודשו לגבי המזונות. לפעמים הוא היה מעבר לקראת סוף החודש. כל חודש הייתי
- 12 צריכה לתזכר אותו. הוא העביר את השיק דרך הילדים שרואים. הוא היה אומר לי שאין לו
- 13 כסף. אני הבנתי דרך הילדים שהוא התחיל לעבוד ולכן הבנתי שהוא כן יכול לשלם" (עמ' 15, ש' 30-34).
- 14 בנסיבות אלו, גרסת התובע כי מדובר בהסכמה קבועה אינה יכולה להתקבל ויש בה אף
- 15 משום חוסר תום לב וכפיות טובה כלפי מידת התחשבותה של האם במצבו הכלכלי של האב בגינו
- 16 הסכימה להפחתה זמנית של דמי המזונות.
- 17
- 18 66. כנלמד, בענייננו, הגם שהנסיבות ששררו בעת גיבוש ההסכם השני מיום 22.3.17 משמשות כנקודת מוצא
- 19 מחייבת לבחינת שינויי הנסיבות הנטענים, אין להתעלם מכך שגם לפני גם לאחר מכן גובשו בין הצדדים
- 20 הסכמות בעניין המזונות שיש בהם כדי לשפוך אור על התנהלות הצדדים בסוגיית מזונות הקטינים. על
- 21 כן, יש לבחון את טענות האב מתוך ראייה רחבה וכוללת ותוך התייחסות לכך שבין הצדדים גובשו הסכמות
- 22 שונות בענין מזונות הקטינים ולאור טיבן של הסכמות אלו כמפורט לעיל.
- 23
- 24 67. בענייננו, למקרא טענות האב לשינוי נסיבות עולה כי יש להכריע בעניינם הבאים:
- 25
- 26 א. הרחבת זמני שהות של הקטינים עם האב;
- 27 ב. הרעה במצבו הכלכלי של האב.
- 28 ג. שיפור במצבה הכלכלי של האם;
- 29
- 30 68. נפנה לבחינת טענות אלו, אחת לאחת.
- 31
- 32 א. הרחבת זמני השהות בין האב לקטינים:
- 33
- 34 69. בסעיף 15 להסכם השני נקבע כך:
- 35
- 36 "הסדרי הראיה של האב עם הקטינים יתקיימו בימי רביעי בשבוע, עת האב ייקח את הקטינים
- 37 מהמסגרת החינוכית וכן בכל סוף שבוע שני מיום שישי עת ייקח האב את הקטינים מהמסגרת
- 38 החינוכית וישיבם לידי האם במוצאי שבת בשעה 20:00. ככל שהאב יבקש לשהות עם הקטינים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

גם במוצאי שבת ללינה אצלו ולהשיבם למחרת יום ראשון למסגרת החינוכית יודיע על כך לאם ביום שישי עד השעה 12:00."

70. יוצא, אפוא, כי במסגרת ההסכם השני כבר ניתנה לאב אופציה להלין את הקטינים ביום שבת. בפועל, האב החל לממש את האופציה שניתנה לו רק בחודש נובמבר 2017, קרי מספר חודשים ספורים לאחר גיבוש ההסכם כאשר לטענת הנתבעת הדבר נעשה באופן מכוון לצורך ההליך המשפטי דן. כך או כך, לאור האמור בהסכם השני לא ניתן לקבל טענת האב לפיה הוספת לינה ביום שבת מהווה שינוי נסיבות מהותי שכן מדובר בהסכמה שכבר גובשה במפורש במסגרת הסכם זה. כשהתובע נשאל על כך, ענתה בתשובה מתחמקת ולא עניינית:

"ש. מפנה לסעיף 2 לתצהירך. בסעיף הזה המסביר את טענותיך לגבי שינוי נסיבות ואתה טוען שנוסף לך לילה נוסף במוצ"ש – איפה אתה טוען את זה אתה יכול להראות לי?
ת. לא הבנתי את השאלה. נוסף לילה קבוע במוצ"ש.
ש. אני מפנה אותך לנספח 2 לתצהירך – סעיף 15 להסכמות שהגעתם בפני בית המשפט. אתה רואה שבסיפא כתוב שככל שהאב יבקש... יודיע על כך לאם. ז"א האופציה כבר הייתה קיימת אופציה זה אופציה ומה שקורה במציאות זה כבר לא אופציה.
ש. ז"א הייתה לך אופציה ולא מימשת אותה.
ת. באמת שעד לאותו תאריך לא הייתי תמיד לוקח אותם. אבל מהתקופה שהתחלתי לקחת אותם זה הפך קבוע ולא אופציה.
ש. זה נכון שהאופציה הייתה קיימת כבר בהסכם הגירושין ב - 2014?
ת. רק בגלל החשיבות שלי שלא רציתי לסגור את האופציה שהיא לא תסכים לי לראות את הילדים. ביקשתי שזה יירשם שתהיה לי אפשרות. המטרה הייתה לראות אותם ולא להלין אותם.
ש. מפנה לסעיף 14 לתצהירך. למה אני לא רואה את האופציה הזו בסעיף 14?
ת. אתה לא רואה את האופציה? כתוב עד מוצ"ש.
ש. אבל בהסכמות כתוב שאתה יכול להחזיר אותם ביום ראשון.
ת. באותה תקופה היה לה מאוד קשה עם הילדים, היא כל הזמן ביקשה שאני אקח אותם יותר.
ש. זו לא השאלה. שאלתי למה לא ציינת בתצהיר שלך שהייתה לך אופציה לקחת אותם עד יום ראשון בבוקר?
ת. מה שכתוב זה מה שהיה נהוג בינינו באותה תקופה".

71. על כן, בהתאם להסכם השני זמני השהות שנקבעו לתובע הועמדו על 4 לילות מתוך 14 לילות בשבועיים, קרי סך 29% מזמני השהות ולאחר הוספת לינת לילה ביום שני הועמדו על 6 לילות מתוך 14 לילות בשבועיים, קרי 43% מזמני השהות, כלומר מדובר בתוספת של 14% בזמני השהות. בנסיבות אלו, יש לבחון האם תוספת זו מהווה שינוי נסיבות מהותי ובלתי צפוי בעניינם של הצדדים.

72. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, שוכנעתי כי לא מדובר בשינוי נסיבות מהותי אלא בשינוי צפוי ואף טבעי לאור התנהלות הצדדים בפועל. להלן אפרט נימוקי:

73. ראשית, עיון בכתבי הטענות של האב במסגרת ההליך הקודם להגדלת מזונו במסגרתו גובש ההסכם השני עולה כי עתירת האב לקיומה של משמורת משותפת והרחבת זמני השהות הועלתה במסגרת הליך

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 זה (ר' סעיף 26 לכתב ההגנה שהגיש התובע), כך שלא מדובר בטענה ו/או בדרישה חדשה שלא היתה ידועה
2 לצדדים בעת גיבוש ההסכם השני. עם זאת, במסגרת ההסכם השני האב משיקוליו שלו בחר לקבוע זמני
3 שהות פעם אחת באמצע השבוע (בימי רביעי) כולל לינה ולא יותר מכך הגם שלא היתה כל מניעה לקבוע
4 הסדרים נרחבים יותר במעמד ההסכם השני (ר' גם טענת הנתבעת בסעיף 46 ג' לעיל).
5
6 **שנית**, בכל הנוגע לקיום זמני השהות של האב עם הקטינים התקיימה בין הצדדים מתכונת גמישה .74
7 ומאפשרת של זמני שהות בעידודה המלא של האם. גם במסגרת הדיון שהתקיים ביום 15.11.16 בתביעה
8 להגדלת מזונות במסגרתו גובש ההסכם השני טען האב: **"יש דבר קטן שלא אוזכר. בשנה הראשונה**
9 **הייתי לוקח אותם כל סוף שבוע ושלוש פעמים בשבוע. הייתי איתם 24 שעות. 4 שבתות בחודש. אני גר**
10 **ב... הילדים גרים ב... היא היתה עוזרת לי מבחינת הנסיעות..."** גם במסגרת הליך זה העיד התובע
11 כי הנתבעת עודדה כל הזמן את הקשר עם הקטינים ולדבריו: **"הנתבעת ביקשה כל הזמן שאני אקח אותם**
12 **יותר"**. ללמדך, כי הרחבת זמני השהות לא היתה שינוי בלתי צפוי אלא תהליך טבעי בעניינם של צדדים
13 אשר נהגו להתנהל בגמישות בנוגע לזמני השהות עם הקטינים בעוד שהאם מעודדת את הקשר בין האב
14 לקטינים.
15
16
17 **שלישית**, לא ניתן להתעלם מכך כי הרחבת זמני השהות של האב עם הקטינים נעשתה זמן קצר לאחר .75
18 גיבוש ההסכם השני כך שמדובר בשינוי אשר צריך להיספג ע"י הצדדים להתדיינות קודמת והם צריכים
19 להתאים עצמם למשמעותו בלי לשוב ולפנות לערכאות. כך, עולה במפורש מהודעת האם שנשלחה לאב
20 ביום 6.8.17: **"... הם כל הזמן רוצים יותר זמן איתך ואני אומרת להם שאין בעיה. אתה יכול לקחת אותם**
21 **מתי שאתה רוצה"**. נפסק כי לא כל שינוי בזמני השהות של הקטינים עם מי מההורים מהווה שינוי נסיבות
22 מהותי וכי יש לבחון האם מדובר בשינוי בלתי צפוי ומה היקף השינוי שבוצע בפועל (ר', למשל, תמ"ש
23 18941-03-16 **א.ב. נ' ל.ב.** (פורסם במאגרים, ביום 23.1.19) מפי סג"נ השופטת מירז; תלה"מ 19775-08-17
24 **ב.ש.נ' ש.י. ש.** (פורסם במאגרים, 5.12.18) מפי כב' השופט בר-יוסף). בענייננו, הרחבה של לינה אחת
25 בשבוע כאשר בהסכם השני כבר הוסכם על הסדר של לינה אחת בשבוע ולא היתה מניעה להורות אף מעבר
26 לכך אינה מהווה שינוי נסיבות מהותי לנוכח התנהלות הצדדים בגמישות בקשר לזמני השהות ובשים לב
27 לנסיבות שפורטו לעיל.
28
29 **רביעית**, כאמור, במסגרת ההסכם השני הסכימו הצדדים על מזונות שוטפים בסך 1,000 ₪ לחודש עבור .76
30 כל קטין. התובע לא הצביע מהו השינוי שחל בהוצאות הישירות של הקטינים אשר נובעות מתוספת לינה
31 אחת בשבוע בביתו ובשים לב לכך שעל פי ההסכם נקבעו הסדרי לינה כאמור. דירתו של התובע כבר ערוכה
32 ללינת הקטינים ואין צורך בהיערכות מיוחדת לצורך כך. מסקנה זו אף מתחדדת לנוכח טענת האם כי
33 התובע מוציא את הקטינים בימי שני מהצהרון בשעה 15:30. בנסיבות אלו, אני סבורה כי התוספת בגין
34 הוצאות תלווי שהות על הלילה הנוסף בו הקטינים שוהים במחיצתו של התובע הינה שולית ואינה מהווה
35 שינוי נסיבות מהותי המצדיק שינוי המזונות השוטפים לא כל שכן ביטולם.
36
37 **לסיכום**- במקרה דנן, לא שוכנעתי כי הרחבת זמני השהות ללינה נוספת באמצע השבוע הינה בבחינת שינוי .77
38 מהותי ובלתי צפוי המצדיק התערבות ביחסים החוזיים בין הצדדים. נהפוך הוא. מדובר בדרישה שהיתה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

ידועה עוד בעת גיבוש ההסכם השני ולא היתה מניעה לעגן אותה במסגרת ההסכם, אולם האב משיקוליו בחר שלא לעשות כן. מעבר לכך, התרשמתי כי מדובר בשינוי שהיה צפוי ואף טבעי בנסיבות העניין ולאור מתכונת גמישה ומאפשרת של זמני שהות ועידודה של האם להרחבת זמני השהות, כך שאין מדובר בשינוי נסיבות מהותי שמצדיק בחינה מחודשת של תשלומי המזונות השוטפים של הקטינים.

ב. הרעה במצבו הכלכלי של האב:

78. אקדים ואומר, כי התובע לא הוכיח כל שינוי לרעה בהשתכרותו ו/או במצבו הכלכלי ממועד גיבוש ההסכם השני, ואפרט:

79. ראשית, לטענת התובע במועד גיבוש ההסכם השני השתכר סך 7,300 ₪ לחודש. עם זאת, עיון בתצהיר עדותו הראשית של התובע שהוגש בתביעה להגדלת מזונות עולה כי בסעיף 34 לתצהיר עדותו הראשית הצהיר התובע כי הוא מרוויח סך של 7,000 ₪ נטו לחודש וכי בסעיף 45 לתצהיר עדות ראשית, אף הצהיר כי שכרו צפוי לרדת ל-6,000 ₪ נטו לחודש (בשל ביטול בנקודת זיכוי על הבת הקטנה ר'). על כן, עולה בבירור כי בעת גיבוש ההסכם השני הצהיר התובע בעצמו כי הכנסתו החודשית הינה בסך של 6,000 ₪ לחודש בלבד ואין כל שינוי לרעה בהשתכרותו דהיום (בסך 6,300 ₪ לחודש, כך לטענתו). לא זו אף זו, בהליך זה הגיש התובע ביום 15.3.17 בקשה לצירוף ראייה חדשה במסגרתה צורפו 2 מסמכים: האחת, הזמנה לשימוע מטעם המעביר מיום 19.2.17; והשנייה, הודעה על הפסקת עבודה מטעם המעביד מיום 28.2.17 לפיה עבודתו של התובע בחברת "ס' ד" תסתיים ביום 31.3.17. ללמדך, כי גם נושא פיטוריו של התובע היה ידוע במועד גיבוש ההסכם השני.

80. שנית, בכל הנוגע להשתכרותו של התובע רב הנסתר על הגלוי. התובע לא סיפק כל הסבר מדוע הוא מקבל מהחברה סך של 6,300 ₪ לחודש במזומן ולא בהעברה בנקאית או בהמחאה, דבר שהינו תמוה כשלעצמו ויש בכך כדי להעלות חשד כי השתכרותו של התובע גבוהה יותר מהסכום המוצהר בתלושי השכר.

81. שלישית, התנהלותו של התובע בפועל אינה תואמת את טענותיו בנוגע להכנסות נמוכות. כך, למשל, חרף טענותיו של התובע להיותו מצוי במצב כלכלי קשה ולכך שנאלץ ליטול הלוואות כדי לשלם את דמי המזונות, החליט האב בחודש נובמבר 2018 לעבור ולהתגורר בדירה בבעלות הוריו בעלות של 3,000 ₪ לחודש כאשר לפני כן הוא התגורר ביחד עם הוריו. כן התנהלות האב לפדיון שיק בסך 50,000 ₪ ביום 13.5.19 הינה תמוהה ואין לה כל הסבר סביר. הגם שהתובע טען בחקירתו כי מדובר בהלוואה למימון הוצאותיו המשפטיות, אזי מדובר בהוצאה שנטלה שנה לפני שננקטו ההליכים המשפטיים דן וכן אין היגיון בכך שהתובע מצד אחד יעביר להוריו מידי חודש 3,000 ₪ בגין דמי שכירות מדי חודש בחודשו ובמקביל ייטול מהם הלוואה בסך 50,000 ₪ שטרם הוחזרה. כשהתובע נשאל על כך, לא נתן כל הסבר לתמיהה זו:

ש. מפנה לנספח 24 עמ' 248 – ב – 15.5.19 אני רואה שנכנס לך שיק על סך 50,000 ₪ - מה זה?

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

ת. הלוואה חד פעמית שקיבלתי מההורים שלי לצורך מימון שירותי עו"ד לתביעה למשמורת משותפת. אני ביקשתי ממנה לעשות את זה בטוב, בהסכמה, היא סירבה. אני מחויב להחזיר להורים שלי את ההלוואה".

הוצאת המדור של האב :

82. כאמור, ביום 1.11.18 עבר האב להתגורר בדירה שכורה אשר מצויה בבעלות הוריו, בעלות בסך 3,000 ₪ לחודש כאשר לפני כן התגורר ביחד עם הוריו.

83. בדומה, כאמור לעיל, לאורך כל השנים ועד היום הנתבעת מתגוררת ביחד עם הקטינים עם הוריה בדירתם. אין חולק כי התנהלות הנתבעת למגוריה עם הוריה החל ממועד פירוד הצדדים בשנת 2014 ועד היום הביאה להפחתה ניכרת בהוצאות הקטינים ול"חסכון" לאב בתשלום הוצאות המדור ואחזקתו, כך שתשלומי המזונות ששולמו בפועל היו (ועודם) בגין צרכיהם השוטפים של הקטינים בלבד.

84. בענייננו, בשים לב לכך ששני ההורים מתגוררים במדור השייך להוריהם, לא מצאתי כי מעברו של האב להתגורר בדירה שכורה בבעלות הוריו מהווה שינוי נסיבות מהותי אשר מצדיק פתיחה מחודשת של מזונותיהם השוטפים של הקטינים בהתאם להסכם השני. כנשאל התובע על מעברו להתגורר בדירה השכורה השייכת להוריו, השיב בצורה לא עניינית ואף חסרת היגיון בשים לב למגוריה של האם עם הקטינים בדירת הוריה ואף העלה כלפיה טרזניה שאינה ברורה. כך מתוך עדותו :

ש"ש. לגבי סעיף 53 לתצהירך. התחלת לגור בדירה של הוריי בנובמבר 2018 ?

ת. כן.

ש. איפה גרת לפני ?

ת. עם ההורים.

ש. אז מה קרה שפתאום אתה צריך לעבור דירה ?

ת. כי הדירה התפנתה. היא הייתה מושכרת.

ש. למה יש לך טרזניה כלפי י' שהיא גרה עם ההורים שלה ?

ת. אני חושב שיש לה אפשרות לשפר את המסגרת של הילדים שלנו והיא יכולה לעשות את זה, אני ממליץ לה.

ש. בסעיף 54 אתה בא בטרזניה לגבי תנאי המחיה של הילדים אצל הוריה של י'. איך זה מסתדר עם הטענה שלך לרמת חיים גבוהה ביותר ? זו רמת החיים הגבוהה שהילדה ישנה על מזרן ?

ת. גם בן אדם מיליונר יכול לנסוע בסובארו. להורים שלה ולה לא חסר כסף. שאני וי' נפרדנו מי שעברה לגור בדירה הנוספת של ההורים שלה, ב---, ללא תשלום, זו אחותה. אז הילדים שלי שגרים עם הסבא והסבתא, סביר להניח שיהיה להם מיטה לכל הפחות. איך יכול להיות מצב שבן אדם הציג בפני בתצהיר שלו שיש לה חשבונות וחשבוניות והציג לי סכומים מעל 250,000 ₪ אין לה כסף לקנות מיטה לילדה או לשלם שכירות מופחתת להורים. עושה רושם שיש פה מישהו שמעדיף לא להוציא כלום עבור הילדים שלו. בעוד שאני קורע תחת הנטל, עובד כדי לילדים שלי יהיה איפה ללון אצלי, שיכולו לישון בחדר משלהם כמו שלחברים שלהם יש בבית שלהם.

ש. והיית מוכן שהיא תעשה חוזה שכירות פיקטיבי כמו שאתה עושה ?

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

1. **ת. אני אמרתי לה לא לגור שם? לפי מה שאני ראיתי 17,000 ₪ לטיול בחו"ל היא כן יכולה לשלם.**
במו עיני ראיתי מסעדות בסכומים של מעל 400 ₪."
85. יצוין, כי הנתבעת העידה כי היא משתתפת בהוצאות הבית אצל הוריה ואף צירפה אסמכתאות להעברות שביצעה להוריה: ב-11/2018 - 2986 ₪; בדצמבר 2018 - 4,000 ₪; ב-2/2019 - 3,000 ₪; במאי 2019 - 3,000 ₪ ובנוגע לחודשים שלא העבירה כספים טענה הנתבעת כי הוציאה הוצאות חלופות מכספה (ר' עדות הנתבעת בעמ' 18, ש' 5-19). גם אם עדות זו אינה נקייה מספקות, אני סבורה שלא ניתן להתעלם ממנה ובדומה לכך שהאב לא סיפק כל הסבר מניח את הדעת מדוע במצב כלכלי קשה הוא החליט לעבור להתגורר אצל הוריו בשכירות חודשית וכיצד מיישב את תשלום דמי השכירות עם ההלוואה כביכול שהופקדה בחשבונו בסך 50,000 ₪, אזי יש מקום להידרש לטענות האם שאף מתיישבות עם התנהלותו של האב בעצמו (לתשלום סך של 3,000 ₪ לחודש להוריו). מסקנה זו מתחדדת בכך ששני הצדדים העידו כי הוריהם פנסיונרים וזקוקים להכנסות אלו מטעמם, ואין מקום לבכר הוצאה אחת בגין מדור על פני רעותה.
86. על כן, בנסיבות בהן שני הצדדים מתגוררים במדור השייך להוריהם, אזי שורת הדין והצדק מחייבת שלא להתייחס להוצאה שמוציא האב בגין מדור כשינוי נסיבות מהותי, אלא להעמיד את הוצאת המדור של האב כהוצאה שקולה למגורי האם עם הקטינים בבית הוריה לאורך השנים הרבות עד היום (וכולל), עם כל הנובע מכך.
87. בפסק דין שניתן ע"י כב' השופט שקד לאחר הלכת בע"מ 919/15 בתלה"מ 949-10-17 **פלוני נ' פלונית** (פורסם במאגרים, ביום 14.10.18) הועלתה גישה לפיה לנוכח החשיבות של פסק דין המאשר הסכמות הצדדים, אזי גם אם תאמר כי השתנו הנסיבות באופן מהותי, לא די בזאת ועל בית המשפט להוסיף ולשאול את עצמו האם הנסיבות שהשתנו ראוי להן שתשפיענה על מלוא החיוב שנקבע (כלומר, השפעה רוחבית) או שמא ראוי להן שתשפיענה רק על אותו חלק בחיוב הכרוך באותה השפעה (כלומר, השפעה נקודתית).
88. באופן דומה, אני סבורה כי בשל העובדה כי שני הצדדים מתגוררים בדירות השייכות להוריהם ובכך מספקים את צרכי המדור של הקטינים ובשים לב לכך שכל אחד מהצדדים בוחר להשתתף בהוצאות אלו לפי שיקוליו וראות עיניו, אזי שורת הדין והצדק מחייבת במקרה דנן להורות על ביטול חיובו העתידי של האב בהוצאות מדורם ואחזקת מדורם של הקטינים בהתאם לסעיף 4 להסכם השני. מסקנה זו מתחדדת אף לנוכח העובדה כי במקרה דנן קיימת הרחבה מסוימת של זמני השהות של הקטינים עם האב אשר מיטיבה עם הקטינים. סבורני כי בדרך זו ייווצר איזון ראוי באחריות כל אחד מההורים בסיפוק הוצאות המדור עבור הקטינים אם בסיוע הוריו ואם בכל דרך אחרת אשר יחפוץ בו מכאן ואילך.
89. לסיכום - טענת התובע לשינוי ו/או הרעה במצבו הכלכלי דינה להידחות. כן אין לקבל במקרה דנן את מעבר של התובע להתגורר בשכירות בדירת הוריו כשינוי נסיבות מהותי בנסיבות דנן, אשר מצדיק בחינה מחודשת של החיוב האב במזונות השוטפים של הקטינים, אולם בראיה כוללת ומשיקולים של צדק ואיזון

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

ראוי בנטל החיוב יש בכך כדי להוות נסיבה שמצדיקה ביטול חיובו העתידי של האב במדורס והוצאות מדורס של הקטינים בהתאם לסעיף 4 להסכם השני.

ג. עליה בהכנסות האם :

90. במקרה דנן, שוכנעתי כי התובע לא הוכיח שינוי בהשתכרותה של הנתבעת ועלייה ברמת חייה ממועד גיבוש ההסכם השני, ואפרט :

91. ראשית, עיון בתצהיר עדות ראשית של התובע שהוגש בתביעה להגדלת מזונות מלמד כי מכלול טענותיו של התובע בנוגע למיצוי פוטנציאל ההשתכרות של הנתבעת נטענו עוד במסגרת הליך זה. כך, למשל, בנוגע לרמת החיים הנהנתית של הנתבעת (סעיף 25 לתצהיר); כך בנוגע לכספי הנתבעת שמופקדים בני"ע (סעיפים 29-31 לתצהיר התובע); כך, בנוגע להגדלת היקף המשרה של הנתבעת (סעיף 40 לתצהיר); וכך גם בנוגע לתשלום הוצאות נוספות עבור הקטינים בנוסף לתשלום המזונות (סעיף 28 לתצהיר), ועוד. בנסיבות אלו, משטענות אלו הועלו עוד בהליך הקודם לא ניתן להעלותן פעם נוספת במסגרת תביעה זו.

92. שנית, לא הוכח שינוי בהשתכרותה של הנתבעת ורמת חייה מהתקופה שלפני הגשת התביעות. הנתבעת עובדת מזה כ-7 שנים כמזכירת עמותה כפי שעבדה בעת גיבוש ההסכם השני ומשתכרת סך 6,600 ₪ לחודש. הנתבעת מועסקת ב-87.5% משרה כפי שעשתה קודם לכן, ולא חל כל שינוי בהיקף משרתה. לא זו אף זו, גם אם קיים שינוי כלשהוא (לטענת התובע הנתבעת משתכרת כיום סך 7,500 ₪), אזי מדובר בשינוי מינורי שאינו מצדיק בחינה מחודשת של המזונות שהוסכמו כאמור.

93. שלישית, בניגוד לנטען, לא התרשמתי כי חל שינוי מהותי ברמת חייה של הנתבעת או שהנתבעת חיה ברמת חיים גבוהה יותר כטענת התובע. העובדה כי הנתבעת מתגוררת בדירת הוריה יחד עם הקטינים אינה מעידה על רמת חיים גבוהה ולבטח אינה יכולה להיזקק לחובתה. נהפוך הוא. יש בכך כדי להביא לחסכון בהוצאות המדור ואחזקתו, עובדה שגם התובע נהנה ממנה לאורך כל השנים, כך שלא ברורה טרוניותו בעניין זה. גם לגופן של טענות (רבות ושונות של הנתבעת) הסבירה הנתבעת כי הרכב שעליו נוסעת הנתבעת מסוג סקודה אינו רכב חדש אלא משנת ייצור 2015 והוא משמש את כל בני הבית, כי המנוי לקאנטרי נעשה אך ורק לטובת הילדים, כי פעם אחת ב-8 שנים היא נסעה עם הילדים ליוון וכי הנסיעה לניו יורק מומנה כמעט כולה מהוריה כשהבחינו שהיא זקוקה ל"התאוורר". אין בכל אלו כדי ללמד על רמת חיים גבוהה כטענת התובע.

94. רביעית, גם בנוגע לכספים שבחשבוניותיה של הנתבעת, מלבד העובדה כי טענה זו נטענה כאמור גם במסגרת התביעה להגדלת מזונות ואין מקום לדון בה פעם נוספת, אזי בהסכם השני הסכימו הצדדים כי יש בו כדי להביא לסילוק מלא ומוחלט של כל טענות הצדדים בנוגע למזונות ו/או זמני שהות ו/או העניינים הרכושיים, ועל כן לא ניתן להעלות כעת טענות חוזרות בדרך עוקפת. כך או כך, הנתבעת העידה כי מדובר בכספים אשר הוריה חסכו לה שנים רבות בחשבון נפרד עוד לפני שהיא הכירה את התובע וכי נאלצת מידי פעם למשוך כספים מחסכון זה על מנת לממן את הוצאות הקטינים. גם התובע בעצמו לא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

- 1 נתן כל הסבר כיצד נצברו כספים אלו במהלך חיי הנישואין ובשים לב להכנסתו הנמוכה הנטענת ואף הודה
2 כי הסכים להותיר בידי הנתבעת את כספי החיסכון מתוך ידיעה כי כספים אלו ישמשו את צרכי הקטינים.
3
- 4 95. סיכומם של דברים, לאור כל האמור לעיל, עולה כי השינוי היחיד שחל ממועד ההסכם השני הוא בתוספת
5 לינה אחת באמצע השבוע ואף שינוי זה מהווה שינוי טבעי וצפוי בעניינם של הצדדים. מנגד, לא הוכח כי
6 חל כל שינוי בהכנסות הצדדים אלא להיפך חרף מצבו הכלכלי הקשה הנטען של האב הוא שיפר את תנאי
7 מגוריו עת עבר להתגורר בדירה בבעלות הוריו. עם זאת, בשים לב לכך ששני הצדדים מתגוררים בפועל
8 במדור השייך להוריהם ולנוכח ההרחבה בזמני השהות אין הצדק לחייב את האב בתשלום מדור והוצאות
9 מדור עתידיות לאם ולכן באיזון הראוי, מצאת לנכון להורות על ביטול רכיב זה בהסכם השני.
- 10 **בחינת התביעה בשים לב לבע"מ 919/15 :**
- 11 96. בחינת טענות התובע בעין מקלה ובנסיבות העניין מלמד כי לא חל שינוי נסיבות מהותי שיש בו כדי
12 להצדיק הפחתת המזונות. כן לא ניתן להתעלם מכך שבענייננו, בעת גיבוש ההסכם השני המחלוקת
13 הכללית בנוגע לחלוקת נטל המזונות בהסדר של משמורת משותפת היתה ידועה וקיימת ואף מצויה
14 לקראת הכרעה משפטית בבית המשפט העליון. למותר לציין כי בעת גיבוש ההסכם השני מיום 22.3.17
15 כבר ניתן פסק הדין ממנו צמחה לבסוף הלכת 919/15 (תמ"ש (ראשל"צ) 16785-09-12 **ס.ר. (קטיין) נ' ד.ר.**
16 (פורסם במאגרים, מיו 11.12.13). בנסיבות אלו, ניתן אף לומר כי בגיבוש ההסכם השני נטל התובע סיכון
17 כי הדין ישונה ובפרט לנוכח טענותיו לקביעת משמורת משותפת אשר פורטו במסגרת כתבי טענותיו בהליך
18 הקודם.
19
- 20 97. מעבר לכך, כאמור התרשמתי כי מדובר באם אשר דואגת לכל צרכי הקטינים ביד רחבה ומתוך אחריות
21 ומחויבות רבה לטובתם. כן התרשמתי כי הוצאות רבות שקשורות לקטינים נופלות על כתפי הנתבעת
22 מבלי שהיא פונה לתובע לצורך קבלת החזר בגין הוצאות אלו ונאלצת לספוג הוצאות אלו בעצמה. כך,
23 למשל, בקשר לקיום מסיבות יום הולדת לילדים, רכישת מתנות ימי הולדת לחברים מהגן/מהכיתה,
24 תשלום חוגים מעבר לחוג אחד מוסכם, תשלום בגין קטיינה מעבר למחזור אחד מוסכם, תשלומי גן/בי"ס,
25 טיפולים רפואיים, ביקורי רופאים, קלינאית תקשורת, תרופות, ביגוד, משחקים וכו'. כן כאמור
26 התרשמתי כי נטל גידול הקטינים אינו שווה בין הצדדים אלא מוטל ברובו על האם אשר דואגת לצרכי
27 הקטינים מתוך ראייה רחבה וכוללת הן בפן המעשי והן בפן החומרי וכי במצב דברים זה יש הצדק לכך
28 שהאם תמשיך ותדאג לסיפוק צרכיהם השוטפים של הקטינים באופן יומיומי באופן שהולם את טובתם
29 ואינו מונע משיקולים כלכליים כאלו ואחרים.
30
- 31 98. בהתאם לפסיקה מעת האחרונה יש לשערך כיום את סכום המזונות המינימלי לילדים מתבגרים בגין
32 הצרכים ההכרחיים (לא כולל הוצאות מדור ואחזקת מדור) על סך שבין 1,600 ₪ ל - 1,700 ₪ לחודש,
33 במקום הסכום של 1,400 ₪ שהיה נהוג עד כה. כך כבי' השופט י. שנלר מציין בעמ"ש 1057/09 **ש.ת. נ' ד.ג.**
34 (פורסם במאגרים, 17.10.17) כי לאור השינויים שחלו במשך השנים בשערוך אותן הוצאות מינימליות וכן
35 לאור הצרכים שהתווספו עם השנים, כגון בכל הקשור באמצעי התקשורת השונים ובמחשוב, אשר ניתן
36 לראות בהם כיום כצרכים הכרחיים, יש להגדיל את הסכום לסך של 1,600 ₪ לחודש. גם כבי' השופטת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

יהודית שבח בעמ"ש 32172-11-17 צידדה בגישה דומה וכדבריה: "לגישתי, אין לדחות עוד את הגדלת הסכום, ועד שייקבע הסכום המשקף את עלות צרכיו של קטין, בשני הבתים גם יחד, זה שאינו טעון הוכחה, באופן אמפירי ובהתבסס על חוות דעת כלכליות, אין מנוס מהפעלת שיקול דעת השיפוטי וניסיון החיים, ומהעלאת הסכום, שלא עודכן מזה שנים, לכדי סך של 1600-1700 ₪".

99. משכך, בשים לב לכך שצרכים שוטפים בסיסיים ומינימליים לכל קטין עומדים על סך 1,600 ₪ - 1,700 ₪ לחודש ומאחר שבעניינינו התרשמתי כי מדובר בקטינים אשר גדלים ברווחה כך שהוצאותיהם החודשיות גבוהות הרבה יותר והואיל ומאחר שהתרשמתי כי האם היא בעיקר שדואגת לסיפוק צרכיהם של הקטינים מבחינה חומרית מתוך ראייה רחבה וכוללת גם בימים שהתובע אמור לשהות עמם וכן דואגת למימון הוצאות נוספות בענייני חינוך, בריאות ופנאי של הקטינים מעבר לחיובים שמושתים על האב, אני סבורה כי תשלום של 1,000 ₪ בגין מזונותיו השוטפים של כל קטין הינו סכום סביר ואף נמוך בנסיבות העניין ואינו מצדיק הפחתת מזונות.

100. לכך יש לצרף את האמור לעיל בקשר לביטול החיוב העתידי של האב במדורם ואחזקת מדורם של הקטינים בהתאם לסעיף 4 להסכם השני שיש בו כדי להביא ל"חסכון" כספי מבחינתו של האב וליצור איזון ראוי בין ההורים בהוצאות המדור ואחזקת המדור של הקטינים גם בראי הלכת בע"מ 919/15 כמפורט לעיל.

סוף-דבר :

101. אשר על כן, מכל האמור לעיל – אני מורה כדלקמן :
  - א. התביעה למשמורת משותפת מתקבלת.
  - ב. התביעה לביטול מזונות הקטינים – נדחית ברובה, למעט ביטול סעיף 4 להסכם מיום 22.3.17 אשר דן בחיובו העתידי של האב הוצאות המדור ואחזקתו.
  - ג. בהעדר התנגדות הנתבעת, אני מורה כי תשלום הוצאות החינוך והבריאות החריגות של הקטינים יעשה ככל שניתן ישירות לנותן השירות.
  - ד. בנסיבות העניין, מאחר שחלק מהטענות התקבלו וחלק נדחו ועל מנת שלא להסלים את המצב בין הצדדים, לא עשיתי צו להוצאות.

102. המזכירות תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.

ניתן היום, ב' אייר תש"פ, 26 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 70922-07-18

תלה"מ 70947-07-18

עותק לפרסום

ורד שביט פינקלשטיין, שופטת

1

2

3